

JÓ Pajtás

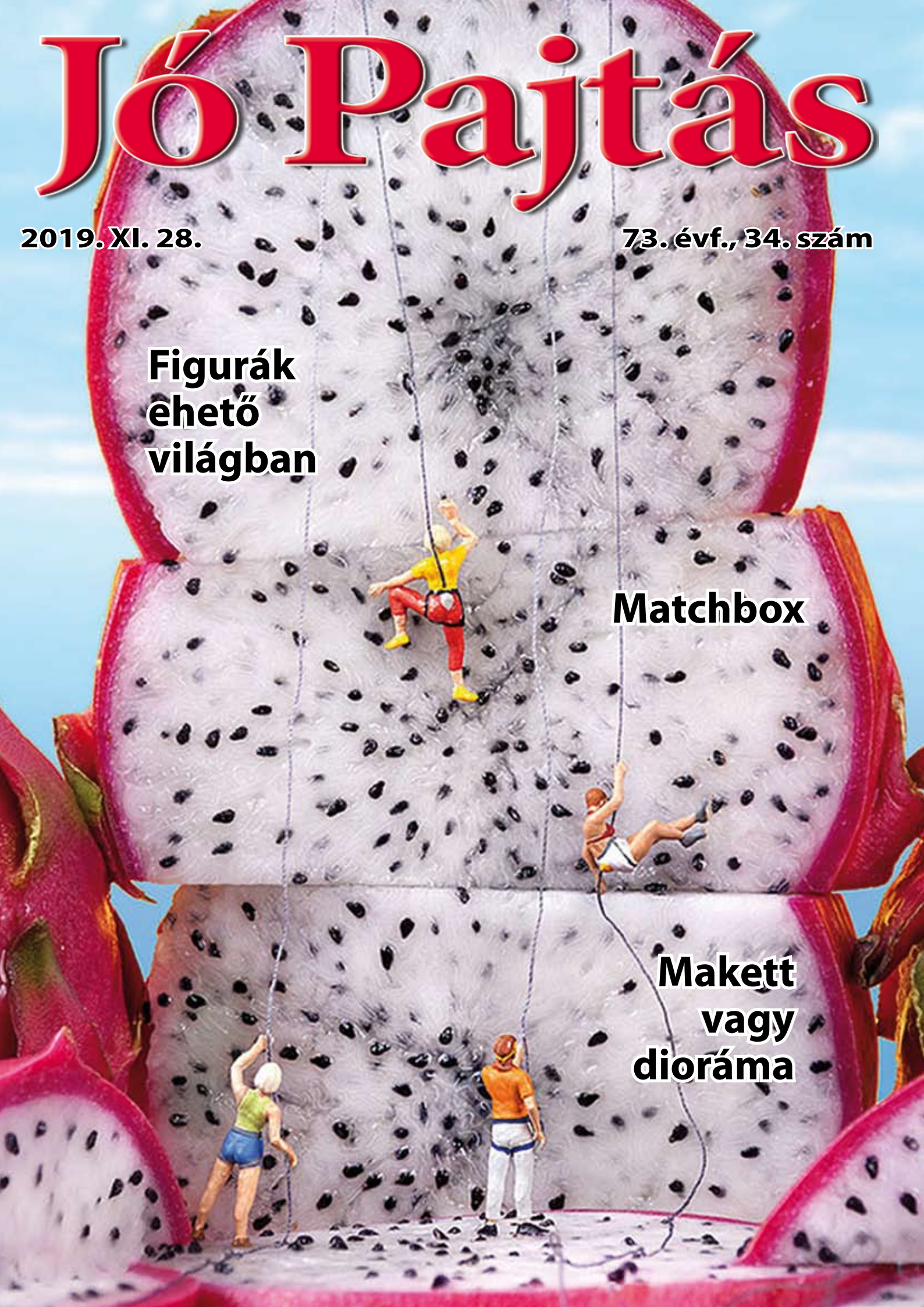
2019. XI. 28.

73. évf., 34. szám

**Figurák
ehető
világban**

Matchbox

**Makett
vagy
dioráma**

Apró tárgyak óriási világa, ezt a címet adtuk a Kaleidoszkóp című rovatunkban szereplő beszámolóban. A címlapon lévő fotó különlegessége szintén abban rejlik, hogy piciny dolgok kerülnek hatalmasnak tűnő elemek közé, amelyek valójában nem is oly óriásiak, mint amekkorának az alkotásokon tűnnek. Mégis a különféle elemek egymáshoz való méretbeli viszonyulása révén egy újabb világ tárul ki előttünk, vagyis egy másfajta szemléletmód. Hiszen egészen másképpen látjuk környezetünket, ha nagyító alá tesszük azt.

Érdeemes újra visszatérni az apró részletek megfigyelésére. Ha a megszokott távlat helyett hangyatávlatra kapcsolunk, olyan elemeket veszünk észre, amelyeket eddig nem is érzékelünk. Mindennek eredménye pedig az lehet, hogy az újfajta szemléletmód és perspektíva révén újféle utakra, megoldásokra leszünk figyelmesek. Ne haladjunk el az apró részletek mellett, mert sokféle új dolog forrásai lehetnek!

Lackfi János

Krokodilos fogkrém

*Krokodilos fogkrémnél
nincsen finomabb,
pedig a
krokodilos fogkrémet
enni nem szabad.
Krokodil a fogkrémen
szörnyen viczorog,
bizony a
krokodilos fogkrémből
rózsaszín csorog.
Kinyomjuk a fogkrémnek
jó édes belét,
a csuda
krokodilos fogkrémből
sohasem elég!
Krokodilos fogkrémünk
miből is lehet?*

*Hiszen a
krokodilhús nem fincsi,
tudja a gyerek.
Krokodilos fogkrémnek
málnaíze van,
ezért a
krokodilos fogkrémet
nyomjuk finoman.
Krokodilos fogkrémünk
egyre laposabb,
talán a
krokodil most fogyózik,
üres a hasa.
Óvóneni meglátta,
hogy milyen sovány,
és máris
krokodilost viczorgott,
mérges lett talán.
Krokodilos fogkrémből
többet nem kapunk,
azt mondta,
mentolos lesz helyette,
csípi az agyunk.
Krokodillal megeshet,
hogy egy gyermeket
vagy talán
kettőt-hármat esetleg
mind megeszeget...
De ki hallott olyat, hogy
ovis gyerekek
egy árva
krokodilt kifacsarva
mind megegyenek?*

Játsszunk együtt karácsonyig!

Főnyeremény: egy Huawei táblagép

Íme karácsonyi nyereményjátékunk negyedik szelvénye. Vágjátok ki, válaszoljatok a kérdésre, és őrizzétek meg! Még két szelvény érkezik majd, ezeket november 28-án és december 5-én közöljük.

Az öt szelvényt borítékba kell zárni, megcímezni és elküldeni a címünkre: **Jó Pajtás, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** Az utolsó szelvény megjelenése, vagyis december 5-e után várjuk a borítékba zárt, kitöltött szelvényeket, melyeknek legkésőbb december 10-éig (12 óráig) kell szerkesztőségünkbe érkezniük ahhoz, hogy dobozba kerüljenek és részt vegyenek a sorsoláson. A sorsolás eredményét a december 19-én megjelenő félévzáró, karácsonyi dupla számunkban tesszük közzé, így jó eséllyel a fenyőfa alá kerülhet a nyeremény.

A nyeremények a következők:

- egy tablet - Huawei Media Pad
- két Maxell füllhallgató
- két T'nB vezeték nélküli számítógépegér
- két Jó Pajtás-előfizetés
- három Jó Pajtás-falinaltár Jó Pajtás feliratú bögrével és tollal

4. SZELVÉNY

**Karácsony másnapja melyik
szentnek a napja?**

.....

.....

Név:

Osztály, iskola

Helység

Jaj, milyen fárasztó hétvégén vagyok túl, el se hiszitek! Anyáékkal elutaztunk Zentára a rokonainkhoz, akik egy vagány és színes, kertes házban laknak a város szélén. Ezúttal nem a kutyusokkal játszottam, és nem is Kókuszt, a törpenyulat simogattam, hanem a kislányukkal, Olgával nőttünk össze. Hogy milyen zabálnivaló ez a gyerek! Még csak kétéves, de már most nagyon értelmes és rendszerető. A megérkezésünk után, amíg a felnőttek kávéztak, mi néhány perc alatt betérítettük a babákkal és a ruháikkal a játszószőnyeget, szálltak a fésűk és minipárnák mindenfelé, de miután kidur-

molták magukat a rongybabák, tüstént össze kellett pakolni, precízen a helyükre tenni őket, hogy nemsokára kezdődjön minden előlről. Lennék én is baba Olgica kezei között, evésből és alvásból állna az élet, egész nap fonogatná a hajamat, mi bajom lenne. A két vizsla annyira nem nézte jó szemmel az örömködésünket, akárhányszor hangosan kacarásztunk a kisasszonnyal, nyü-

sztítettek vagy rövidet vonítottak a bejárati ajtóban. Nagy úr a féltékenység, kiskomám, kárörvendezett apu. A másfél nap alatt annyira belemelegedtem a játékba, hogy elfelejtettem Juci üzeneteire válaszolni, pedig fontos lett volna, mert épp szerelmi bánata van. Mit kapok én ezért hétfőn?! Pukkadozni fog, hogy elhanyagolom, bezzeg, amikor nekem van valami bajom, ő rögtön felhív és

meghallgat, meg ha nincs sok leckénk, elcsal a cukrászdába egy forró csokira. Ő tejszínhab nélkül kéri, mert laktózérzékeny, nagy, fájó léggömb lesz tőle a hasa, de én megengedhetem magam ezt a luxust. Hiába, Olgica teljesen magába bolondított, még a fürdésnél is ott kellett állnom a fürdőkád előtt, és fújtam neki a szappanbuborékokat, ő pedig megállás nélkül rőtöögött. Anyu szerint legközelebb tessék jobban odafigyelni, mert a pizsamából nem lehet kimosni a szappanbuborék foltjait, úgyhogy ezért másikat kell venni a háromnapos osztálykirándulásra. Jaj, de várom!

*Hadaró,
Timi*

A tolerancia jegyében

*„A tolerancia szilárd alapja az embervédelem, a segítség, a tapintat, a tisztelet a másik emberrel szemben.”
(Konrad György)*

A tolerancia nemzetközi napja november 16-a. Óbecsén a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör immár tizenkettedik alkalommal szervezett tolerancia napi szavalóversenyt. A magyar tagozatra járó diákok szerb nyelven, a szerb tagozatra járók magyar nyelven szavaltak. **Nagy Klára** műsorvezető köszöntötte az egybegyűlteket, s örömét fejezte ki, amiért ilyen sokan jelentkeztek a megmérettetésre, hiszen csaknem hetvenen szavaltak szerb, illetve magyar nyelven. Szólt a tolerancia fontosságáról, majd bemutatta a zsűrit: **Mitić Tatjana**, az óvoda igazgatónője, **Szmieszkó Karolina**, a községi tanács tagja, **Dunja Sormaz** szociológus és **Rókus Zoltán**, a szabadkai Népszínház színésze.

Az eredmények:

Az alsósok közül, akik szerb nyelven szavaltak, első helyezett **Szenti Ivóna** (Samu Mihály Általános Iskola), második **Bozsír Dianna** (Samu Mihály Általános Iskola) és **Tripolszki Blanka** (Sever Đurkić Általános Iskola), harmadik **Nagy Lóránt** (Samu Mihály Általános Iskola) és **Ferenci Orsolya** (Petőfi Sándor Általános Iskola). Különdíjat kapott **Kovács Botond** és **Horvát Dorka** (mindketten a Samu Mihály Általános Iskola tanulói).

A magyarul szavalók között két első díjas lett: **Milan Momčilović** és **David Trivković** (mindketten a Sever Đurkić Általános Iskola tanulói), második helyen végzett **Mraović DMITAR** és **Lara Dražić** (mindketten a Sever Đurkić Általános Iskola tanulói), harmadik **Gvozdenović Nikodina** (Petőfi Sándor Általános Iskola).

A felsősök kategóriájában a magyarul szavalók közül első **Mraović Dorotea** (Sever Đurkić

A felsős...

...és az alsós győztesek

Általános Iskola). A szerb nyelven szavalók közül első **Varró Tódor** (Petőfi Sándor Általános Iskola) és **Mecsek Mia** (Sever Đurkić Általános Iskola), második **Szél Adrián** és **Fekete Anna** (mindketten a Zdravko Gložanski Általános iskola diákjai), harmadik **Lovas Fiona** (Sever Đurkić Általános iskola). Különdíjat ebben a kategóriában **Koncz Antónió** (Petőfi Sándor Általános Iskola) kapott.

A díjazottak köszönőlapot és az óbecsei Szivárvány festőcsoport festményét kapták jutalmul.

A versenyt a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság, a budapesti Nemzeti Kulturális Alap, és az óbecsei önkormányzat támogatásával tartották meg.

Koncz Erzsébet

Meséljünk, írjunk, kicsit másképp

Az elmúlt héten a padéi Szervó Mihály iskola 5. osztályos tanulói az írásnak hódoltak. A projektoktatás jegyében különböző stílusokban, műfajokban alkottak. Az így született élménybeszámolók, leírások, mesék és meseátírások faliújságra kerültek, melyet az osztály tanulói készítettek.

Nacsá Xénia

A váza

Anyukámnak sok vázája van, de van egy különleges, amit nagyon szeretek.

Az a váza nagyon szép. A sarokban áll. Barna színű, különös mintákkal. Világosbarna színűek a minták rajta. Alul körök, fölötté elfektetett csikok, középen két hatalmas nagy virág díszíti. Aztán egymásután sok-sok ferde és függőleges, egyenes vonal van rajta. Belseje pedig ugyanúgy barna. A váza kb. tizenöt éve megvan. Anya a barkákat tartja benne. Minden évben megtisztítja, és utána nagyon szép mutat.

Én azt szeretem ebben a vázában, hogy nem lehet eltörni, mert fából készült.

Kővágó Sztefan

A ló

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember és a felesége. Nagyon jószívű és kedves emberek voltak.

Minden reggel mentek a határba dolgozni, kapáltak, vetettek és boronáltak. Egyszer, amikor hazafelé tartottak a munkából, megláttak egy sérült lovat. Így szólt a szegény ember:

– Hé, mama, nézd azt a szép, de, sérült lovat! Nézzük meg, hátha tudunk rajta segíteni!

Odamentek, és a szegény ember kedvessége megszélesítette a lovat. Hazavitték, gyógyították, etették, itatták és vezetgették. Pár nap múlva a lovacska már ki tudott jönni az istállóból. A szegény ember és a felesége ennek nagyon örült. Ezek után már a lóval ment a szegény ember a határba dolgozni, boronáltak, vetettek. Nagyon kötődtek egymáshoz, barátok lettek.

Pár hónap múlva a lovacskának csikója született. Sokat játszottak együtt. Nagyon boldogok voltak. Így éltek éveken át.

Makra Noémi

Piroska és a farkas egy kicsit másképp

Élt egyszer egy Piroska nevű lány.

Egy szép napon a lány nagyjával beszélt telefonon, és a nagy elmondta, hogy ő milyen beteg. A kislány, amint meghallotta, azonnal süttött egy pitét. Robogóra pattant, hogy a nénihez menjen. Útközben egy farkas állta útját egy traktorral. Az állat rögtön megérezte a pite illatát, de a lány nem adott belőle. A farkas, mivel jobban ismerte az erdőt, egy rövidebb úton ment. Amikor odaért a házhoz, a néninek nem működött a térfelnyelő kamerája, ezért nem tudta, ki a vendég-

ge. Ajtót nyitott, a farkas pedig egyből bekapta. Amikor a lány odaért, látta, mi történt, azonnal hívta a vadászt, aki rögvést ott termelt. A farkast megölte, így a néni megmenekült.

Azóta is boldogan élnek, ha meg nem halnak.

Horvát Oszkár

A barátnő

Dorinát óvodás korom óta ismerem. 2009. január 29-én született Nagykikindán.

Nagyon jószívű kislány. Hosszú, fekete haja van, és barna szeme. Alacsony. Mosolygós, bőbeszédű. Pizze az orra. Dorina szorgalmas, a házi feladatokat is mindig megcsinálja. Kitűnő tanuló. A nyelvtan- és a rajzórát szereti a legjobban. Kézimunkacsoportra jár, amire én is. A tisztaságot szereti. Délutánonként a testvérével szokott játszani és számítógépezni. Gyakran írogatunk egymásnak. A kedvenc színe a kék, mint a másik barátnőjének, Evelinnek. Az iskolából Evelinnel, Noémivel és velem megy haza.

Szeretek vele játszani, mert nem önző, jószívű és megbízható osztálytárs.

Bezdán Csenge

Az Eiffel-torony

Az Eiffel-toronyról fogok írni, amely Párizsban található.

Nevét a tervező cég tulajdonosáról, Gustave Eiffel mérnökről kapta. Évente kb. tíz tonna festék kerül rá. Első szintje 57 méter magas. A torony eléri a háromszáz métert a tetején lévő tévéadó-antennával együtt. Összesen három emelete van. Tízezer-száz tonna tömegű és kb. tizenkétezer acéldarabból állították össze. Éjszaka reflektorok és izzók világítanak rajta. Nagyon szép látványt nyújt naplementekor. Ha pedig szép idő van, a toronyból hetvenkét kilométerre is el lehet látni. Ez egy nagyon drága építmény. Az olasz tudósok becslései szerint négyszázharmincöt-ezer-milliárd eurót ér.

Egyszer én is el szeretnék menni Párizsba, hogy megláthassam az Eiffel-tornyot.

Pásztor Ivett

Kedvenc plüssöm

Én a kedvenc plüssömet mutatom be, aki egy bárány, ezért is neveztem el Barinak.

Még első osztályos voltam, amikor kaptam, akkor Lichtensteinban voltunk kirándulni. Azóta mindig vele alszom. Fehér színű, és egy pillangó van a bal fülén. Puha, kicsi méretű és nagyon cuki. Egyszer ész nélkül kerestem mindenfelé, de nem találtam. Végül kiderült, hogy anya kimosta, és a szárítóra tette. Elég sokszor kell mosni, mert gyorsan bepiszkolódik.

Nagyon szeretem őt, és mindig vele játszom.

Trenka Dorina

A hátitáska

Az én kedvenc tárgyam egy hátitáska.

Ezt a táskát a szüleimtől kaptam. Fekete bőrből van, és három darab flitteres masni ékesíti. A cipzárján egy kulcstartó lóg, amelyen az én nevem van. Nagyon szeretem ezt a hátitáskát, mert minden dolog, amire szükségem van, belefér. Számomra ez egy felbecsülhetetlen érték. Mivel mindenhova magammal cipelem, ezért már többször is varrásra szorult. Nekem mégis a legszebb. Ez a hátitáska már több várost és falut is bejárt. Ha véletlenül otthon felejttem, mindig hiányérzetem támad.

Több táskám is van otthon, mégis ez a megviselt táska áll a szívemhez legközelebb

Deák Evelin

Az almaszüret

A nagymamám egy szép napon megkért, hogy segítsek neki almát szedni. A gyümölcsösbe kellett menni.

Elfogadtam a meghívást, gondoltam, jó kis móka lesz. Először azt hittem, könnyebb feladatunk lesz. Az almát létráról kellett szedni. Gondosan a vödörből a ládába kellett szortírozni nagyság szerint. A magasban nagyon tetszett, mert beláttam a tájat. A válogatás után megkóstoltam az almát. Nagyon édes volt.

Megtanultam, hogy az almaszedés pontos és figyelmes munkát igényel. Nagymamám megköszönte a munkámat, ami nagyon jólesett.

Vastag Ármin

A nagyszülők szeretete

„A nagyszülők szeretetét
felülmúlni nem lehet!
Bölcsességük jóra tanít minden
apró gyereket”
(Aranyosi Ervin)

Az óbecsei Petőfi Sándor Általános Iskolában szép ünnepséget tartottak a tolerancia napja alkalmából. A nyolcadikos **Kisutcai Adrián** Aranyosi Ervin A nagyszülők szeretete című verséből vett idézettel köszöntötte az egybegyűlteket, ugyanis a szülők és nagyszülők tiszteletére készült a műsor.

– Az idős emberekről, az irántuk való tiszteletéről szól a mai műsorunk, amellyel szüleinknek, nagyszüleinknek szeretnénk örömet szerezni. Tiszteletünk magába foglalja elfogadásukat, támogatásukat, szeretetüket, s annak kifejezését, hogy társadalmunknak hasznos tagjai. Mindannyiunknak szüksége van arra az élettapasztalatra, higgadt bölcsességre, amivel nagyszüleink rendelkeznek s türelmesen tanítanak, nevelnek bennünket – mondta Adrián, majd Márai Sándort idézte: „Az élet gazdagabb lesz, ünnepibb és emberibb, ha megtöltöd a hétköznapi néhány percét a rendkívülivel és udvariassal, tehát az ünneppel.”

– A szeretetben legjobb dolog adni: ölelést, figyelmet, törődést, tanácsot, mindegy, hogy mit, csak szívből szóljon. A szeretet végtelen és határtalan. Minden ember tudja, hogy szeret nélkül élni nem lehet. Ha mi adunk, kapunk is, és így lesz teljes a világ együtt, szeretetben. A nagyszülők pedig e szeretet köré fonják életüket, és próbálják unokáik életét bearanyozni! E gondolatokkal kívánok Önöknek nagyon jó egészséget, hosszú életet! – fejezte be köszöntőjét Adrián.

Ezután a hatodikos **Lukács Ákos** hegedűjátéka következett.

Az alsós énekkar a Nagymama vár rám című dallal kedveskedett a nagyszülőknek. Hegedűn **Lukács Ákos** kísért.

Fellépett még a nagymamáról szóló verssel **Péter Petra**, majd az Ó, ó, ó nagymami, drága nagymami... közismert dalt énekeltek el a hetedikesek: **Gál Noémi**, **Deák Evelin**, **Hódi Lúcia** és **Varnyú Leona**, akiket **Koncz Antónió** kísért zongorán.

A hatodikos **Varró Tódor** egy királyfi három bánatáról, **Becsei Hunor** a nagyszülők szeretetéről mondott verset, majd a negyedikesek ritmikai tán-

ca következett, végül a felsősök kórusa elénekelt az Örömodát, zongorán kísért **Koncz Antónió**.

Befejezésül **Frank Boglárka** és **Csikota Anamária** lépett föl ritmikai tánccal, melynek koreográfiáját a nyolcadikos **Milinkov Jasmina** készítette.

Köszönjük e szép műsort **Márton Ilona** fő szervezőnek, **Szűcs Budai Engelbert** magyartanárnak, **Károlyi Andrea** zenetanárnőnek, **Csernyák Szilvia** tanítónőnek és nem utolsósorban a diákoknak!

K. E.

Ablak a világra

filmeket nem hagyom ki. Sokat lehet belőlük tanulni. Az X-Faktort is nézem, szurkolok egy-egy énekessel. Nem hagyom ki a Sztárban sztárt se, a dínós sorozatokat is kedvelem... Nem szoktam okostelefonozni, laptopon se nézek filmeket, mert kis koromban sokszor közelről néztem, s elromlott a szemem. Azóta kell szemüveget viselnem... A Jó Pajtás olvasóinak is üzenem, inkább tévézzenek – fejezi be beszélgetésünket Sarolta.

K. E.

Ma már a televízió megtalálható minden családban: befurakodott a nappaliba, a hálószobába és esetenként a konyhába is. Időnk jelentős részét otthon a képernyő előtt töltjük. Nem kétséges, hogy a tévé befolyással van gondolkodásunkra és a világról alkotott képünkre. Kedvenc csatornám az Ozone. Hol Budapesten, hol Santiagóban vagyok, de „jártam” már Toszkanában, legutóbb pedig Mórnicz Zsigmond szülővárosában, Tiszacsécsén... A televízió – ablak a világra.

Az óbecsei Samu Mihály iskola diákjai vajon sok időt töltenek-e a képernyő előtt? Mi mindent néznek? Elmeséli a hetedik **Oroszlámos Angelina** és **Lakatos Krisztofer**, az ötödikes **Kiskomáromi Nikolett** és **Slitter Ricsárd**, valamint a nyolcadikos **Gaudai Sarolta**. Mindannyian **Józsa Zsuzsanna** magyartanár nő tanítványai.

Angelina leginkább az RTL, a TV2 és a Cool csatornákon néz filmeket.

– Kedvelem a fantasztikus filmeket – mondja elsőként Angelina –, meg az olyanokat, melyekből sokat lehet tanulni. Apukámmal néha nézünk 16 éven felülieknek valókat is. Igaz, rémisztő dolgokat lehet látni, egyedül nem is merném nézni. Szeretem a tanulságos kvizeket, mint amilyen a Legyen ön is milliós! Megtornáztatom az agyamat egy kicsit, és lemérem, mennyit tudok. Jobban szeretem a tévét, mint a számítógépet.

Krisztofer először elolvassa a házi olvasmányokat, aztán megnézi azokat filmen is.

– Szeretem a tévében a fantasztikus filmek mellett a komédiákat is, általában azt nézem a tévében, amit a szüleim. Tetszik a Bezár ba-

zár! kvíz is, lemérem a tudásomat. Szeretem a rajzfilmeket, meg ahol Lady Gaga szerepel. A gyűrűk urát, a Harry Pottert már néhányszor megnéztem, meg el is olvastam. Szeretem a házi olvasmányokat is megnézni filmen, miután elolvastam. Így A Pál utcai fiúkat, A kis herceget, az Egri csillagokat, a Vukot is megnéztem, és megállapítottam, hogy sokkal jobb a regényt olvasni. Megtörtént, hogy a filmmaraton is néztük, egész nap csak tévéztünk... Szeretem az Ozone csatorát is. Legutóbb a csoki készítéséről láttam riportot.

Nikolettnek nem sok ideje van tévét nézni, ugyanis sokat kell tanulnia.

– Azért megnézem az X-Faktort, ez a kedvenc műsorom. Testvéremmel nézzük a Minimaxot, meg kedvelem a természetről, tudományról szóló filmeket. Persze, a tanulás után szabad csak tévézni. A számítógépre nemigen jut idő, mert sokat kell tanulni.

Ricsárd is kedveli a tudományos filmeket, de a sportot sem veti meg.

– Nekem is a kedvenc csatornám az Ozone, a Discovery, a National Geographic, szeretem a tudományos, ismeretterjesztő filmeket. Sok mindent meg lehet tanulni földrajzból, biológiából. Apukámmal meg a sportot: a focit, a vízilabdát, a kézilabdát...nézzük. Ha vigyázni kell a kistesómra, akkor rajzfilmekkel szórakoztatom. Mivel cserkész vagyok, a cserkészekről szóló műsorokat is megnézem.

Sarolta a sorozatfilmeket kedveli, mivel már nem jár modern táncra, így van ideje tévézni.

– Szeretem a sorozatfilmeket, így A gyanú árnyékában, a Magánnyomozók című sorozat-

Gombás Tamás a szabadkai J. J. Zmaj iskola 2. c osztályos tanulója, ugyanakkor a Spartak Gimnasztika Klub igen sikeres tagja. Az országos és nemzetközi versenyekről rendre érmeikkel tér haza. A legutóbbi, november elején, Kostolacon megrendezett országos bajnokságról két arannyal és egy serleggel, korcsoportjának legsikeresebb versenyzőjeként tért haza. Nagyon büszkék vagyunk rá! – jelentik a szabadkai J. J. Zmaj iskolából.

Az osztálytársam

Az osztálytársamat Anettnak hívják. Nagyon barátságos, kedves, okos és vicces. A szeme zöld, a haja barna. Kicsit teltebb, de elfogadja magát olyanoknak, amilyen. Az öltözködési stílusa szelíd, nem kihívó.

Szeret tanulni. Általában kisegítjük egymást. Néha vele ülök órákon. Ő nagyon sokat beszél, de engem az nem zavar, kivéve akkor, amikor órán vagyunk. Általában mindig vidám, de vannak rossz percei is. Sokat nevet, másokat is megnevettet, köztük engem is. Szépen ír, és folyékonyan olvas. A tanárok csak dicsérni szokták, de van, hogy rászólnak. Ő majdnem mindig szerelmes. Órákon arról a személyről beszél, aki tetszik neki. Néha kicsit unalmas az állandó szövegelése, de attól még elviselhető. Ha bármi van, megpróbál segíteni, de ez általában kölcsönös. Ő szeret firkálni a kezére és másokat is szurkálni patentceruzával. Néha együtt megyünk haza a suliból. Délutánonként, amikor kész a házi meg a tanulás, akkor elmegyünk sétálni vagy a játszótérre. Ha talizunk, sok marhaságot összehordunk, de beszélgetünk komolyabb témákról is. Nem szereti, ha csúnya szavakkal bántják. Akkor általában nekik megy, vagy csak megmondja nekik a frankót. De azt sem tűri, ha a barátait piszkálják. Akkor odamegy, és közbeavatkozik. Nagyon becsülöm neki ezt a tulajdonságát.

Ígaz, nem olyan régóta ismerjük egymást, és voltak már vitáink, de nagyon kedvelem, és soha nem akarom őt elveszíteni.

Györi Boglárka, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az osztálytársam

Ma az osztálytársamat szeretném bemutatni. Čerkezović Larának hívják. Elsőben ismertem meg.

Lara hosszú, barna haját kibontva hordja, pedig nagyon szép összefogott hajjal is. Tengerék színű szeme van, és nálam magasabb. Szeret divatosan, a mai trendhez illően öltözködni. Általában cicanadrágot visel egy csajos pólóval. Lara vidám, életteli lány, csak akkor szomorú, ha valami nem úgy sikerül, ahol eltervezte. Nagyon sok hobbija van. Elképesztően rajzol. A szobája falát a műveivel ékesíti. Szeret olvasni. Rajzfilmeket is szokott nézni. Amikor hazaér az iskolából, tanulást előtt mindig a televízió előtt ül. Emellett szorgalmas diák. Ha rossz jegyet kap, pozitívan fogja fel, és megpróbálja kijavítani. Kedvenc órája az angol. Nagyon jól tud angolul beszélni, van tehetsége hozzá. Zeneiskolába is járt. Négy évig hegedűn játszott. Sajnos, abbahagyta, mivel a zeneiskolába való járás befolyásolta a tanulást. Legjobb emlékem vele az, hogy mindketten teniszedzésekre jártunk. Nagyon élveztem. Mindennapi életéhez tartozik a mobiltelefonozás. Általában Messengeren szoktunk írni egymásnak. Amikor elmegyek hozzá, akkor minden jót csinálunk. Beszélgetünk, a számítógépén játszunk, vagy vicces videókat nézünk, társasjátékozunk, sajnos, mindig legyőz engem, de nem szomorodok el.

Végzőként annyit tudok mondani, nagyon örülök, hogy megismertem, nem beszélve arról, hogy néha szoktunk együtt ülni az iskolai órákon, és annak mindig nevetés lesz a vége. Lara nagyon jó osztálytársam és barátnőm. Remélem, hogy mindig ilyen jó marad.

Balog Virág Írisz, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Ilyen vagyok

Egyik hajnalban hirtelen felébredek. Ránézek az órára, 2.15 van. Leteszem a fejem, és megpróbálok visszaaludni. Ezen kívül még kétszer felébredek és visszafekszem. Végül 6.15-kor az óra csörgésére véglegesen kinyitom a szemem.

Felülök, nézelődök. Próbálok észhez térni. Kiballagok a szobából, majd belépek az ebédlőbe. Anya ott ül bent, a kávéját issza, és köszön.

Én csak elsétálok előtte köszönés nélkül. Az asztalon a tegnapi vacsoráról megmaradt kifli. Kiveszek egy kést és egy doboz margarint. Leülök, megkenem a kiflit. Lassan megeszem, majd visszaindulok a saját kuckómba. Útközben megölelem édesanyámat, majd visszamegyek a szobámba. Kinyitom a ruhásszekrényemet. Kiválogatom a holmijaim közül a mai napi ruháim. Belenézek a tükörbe, elgondolkodom. Miért történt az, ami történt? Például hogy miért van gerincferdülésem, hogy az egyik vállam feljebb van, mint a másik, és hogy miért áll ki jobban az egyik bordám, mint a másik. Kitől örököltem a legtöbb külső és belső tulajdonságomat? Mert azt tudom, hogy a fogsorom állását apától, de a jellegzetességét anyától. Egyszer megkérdeztem a szüleimet, hogy mire hasonlítok, mert a testvéremmel kapcsolatban mindig azt emlegetik, hogy a keresztapánk kiköpött mása, de nekem azt mondják, tiszta Rind vagyok. Ez azt jelenti, hogy nem sok mindenben hasonlítok édesanyámra, hanem inkább az apjára és a nagyapjára.

Miután megvolt ez a hosszú és mélyen szántó elmélkedés, nekiállok öltözködni, majd felhúzem a cipőmet, és elindulok az iskolába.

Rind Réka, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az osztálytársam

Az osztályomban 15-en vagyunk, ebből csak 4 lány. Most Janka barátnőmről írok.

Janka nagyon szép lány. Mindig kiválasztja az adott napra legmegfelelőbb ruhát. A haja rövid, kakaóbarna, és általában ki van engedve. Szemüvege mögött csillog gesztenyebarna szeme. Janka alacsony termetű és karcsú, mint a nádszál. De ahogyan mondani szokás: nem a külső számít, hanem a belső. Rendkívül szorgalmas, segítőkész és vicces. A jegyei nagyon sokszor a kitartásnak és a gyakorlásnak köszönhetően ötösök. Gimnasztikára is jár, ott is kitűnő eredményeket ér el. Amikor nem megyek iskolába, mindig ő az, akinek először szólok, hogy küldje el az aznapi anyagot.

– Dringg! Dringg! – jelzi a telefon. Ezek szerint már nem is kell kérnem, és meglesz, hogy mit csináltak órán.

Sokat viccelődünk. Néha légből kapott dolgokon. Ezeken mindig jót nevetünk. És ha az iskolában beszélünk ezekről a dolgokról, a többiek mind olyan arcot vesznek fel, hogy „ezek megalondultak?”. Ettől még jobban elkezdünk kacagni, és ez így megy mindennap.

Szerintem ő nagyon jó osztálytárs, és örülök, hogy barátnők vagyunk.

Gordos Beáta, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A szobám

Takács Blanka, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Aratás

Az iskola befejeztével elkezdődik az itthoni munka, méghozzá az aratás.

Apukám és a mester évek óta, minden aratás előtt alaposan átnézik a kombájnt. Ott sűrögnek-forognak az udvaron. Szeretek segíteni nekik, és akad is munka bőven: csapágyakat megkenni zsírral, kipucolni a fülkét, ahol a sofőr ül, megtisztítani az ablakokat, hogy jól belátható legyen a terep a munka alatt. Ezeket a munkálatokat nagyon szívesen elvégzem, nem baj, ha poros és piszkos leszek. Anyukám azonban mérges szokott lenni, ha összeolajozom a ruhámat. Amikor kész a kombájn átvizsgálása, és a kukorica is érett, elindulunk a határba.

Ott apukám, miután beállítja a rostákat, hogy ne szórjuk el a kukoricát, megengedi, hogy vezessem a masinát. Szeretem ezt csinálni. Az idén megtanított menet közben üríteni. Sikeresen megtanultam. Nem szórtam a magot a földre.

Amikor csak van szabadidőm, iskola után sokat segítek apukámnak a gépekkel dolgozni. Vágyaim közt van, hogy amint lehet, megszeressem az engedélyt, hogy kíséret nélkül vezethessek.

**Ortó Flórián, 6. osztály,
Moša Pijade iskola, Pacsér**

Cirmos cica, haj!

Kedvenc háziállatom a macska. A mamámnál tizenkét cicám van, ezek közül a Luckyt fogom bemutatni nektek.

Lucky egy kiscica, tavaszra lesz egy éves. A bundája szürke, hosszú bajusza van. Nagyon szeret a meleg kályha előtt aludni. Ilyenkor teljesen kinyújtózik. Ez azt jelenti, hogy biztonságban érzi magát. Sokszor szoktam vele játszani. Kedvenc játéka egy madzag és az arra kötött gombolyag.

Ezzel úgy játszunk, hogy én futok a madzaggal, ő pedig fut utánam. Ilyenkor felébred benne a vadászösztön, és igyekszik elkapni a gombolyagot. Ügyességi akadályversenyt is szoktam neki szervezni. Ha jól teljesít, jutalomfalatot kap. Előfordul, hogy rosszkedve van, ekkor hangosan morog, és elvonul egy olyan helyre, ahol egyedül lehet. Ilyenkor nem látom egész nap.

Nagyon szeretem Luckyt, mert ő a legügyesebb és legjátékosabb az összes cicám közül.

**Brada Lúcia, 4. osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse**

Az én szobám

Maráci Lara, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

A világ legszebb lánya ma

A világ legszebb lánya egy barna, göndör hajjú, kék szemű teremtes.

Középtermetű, karcsú lány. Arca letisztult és ápolt. Vörös rúza csak úgy ragyog a fényben. Elegáns öltözetű, és összepasszoló ruhákat visel. Gógós és magának való. Mindenkit lenéz és megszól. Imád gúnyolódni. Nagyon sértődékeny. Ugyanakkor igen jeles divattervező és még művész is. Kecses, mert úgy lépked, mint egy hattű.

Ha találkoznék vele, szeretem engem is kigúnyolna, mert én nem követem a divatot.

Dóci Anna Lúcia, 4. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Téli pillanatok

2017 telén nagyon szépen indult a nap, hisz nem volt tanítás, elkezdődött a téli szünet.

A barátaimmal úgy döntöttünk, hogy elmegyünk csúszkálni a jégre. Minden nagyon szépen alakult, nagyon jól éreztük magunkat. Egyszer csak beszakadt alattam a jég, és elmerültem. Nemsokára megérkeztek a mentők, akiknek sikerült kimenteniük. Sajnos addigra eléggé átfagytam, ezért kómába estem. Olyan volt, mintha egy másik világba léptem volna át. Ott nagyon boldog voltam és semmi problémám sem volt. Mindent megkaptam, amit korábban csak szerettem volna. De a legjobb az volt, hogy azok is velem voltak, akik sajnos már a túlvilágon vannak. A tatám, a dédszüleim, azok, akik a mindeneim voltak, ezért bármit megadnék, hogy újra lássam őket. Ez alatt az idő alatt az élő világban azért küzdöttek, hogy felépüljek. Hisz nem tudták, hogy akkor voltam a legboldogabb. Semmi felügyelet, munka, veszekedés a szülőkkal. Annyi mindent csináltunk a rokonokkal, bepótoltuk az egymás nélküli éveket, és nagyon boldogok voltunk. Az élő világban egyre jobban gyógyultam, hisz rengeteget imádkoztak értem. Egy nap úgy döntöttek, hogy felébresztenek a kómából. Az ébredés számomra nagyon nehéz volt, mert lassan minden és mindenki eltűnt. A kívülállók annyit láttak, hogy a szememből könny csurran ki. Amit nem igazán értettek, de nem is fontos.

Életünkben vannak olyan helyzetek, időszakok, mikor a valóságból egy álmovilágba menekülünk, és azt kívánjuk, bárcsak ott maradhatnánk.

Kátya Anna, 8. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Kitartó voltam

Két-három éve elmentem tánusra, nagyon magabiztos voltam, azt hittem, hogy én vagyok a legjobb táncos, de voltak nálam jobbak is. Én kitarítottam, és folytattam a gyakorlást.

Mindig, amikor azt éreztem, hogy nekem ez nem fog sikerülni, és hogy abba hagyom, azt mondtam magamnak: sikerülni fog, csak gyakorolj tovább, ne add fel!

Amikor pedig ezt mondtam, rögtön sokkal magabiztosabb lettem, később elkezdtünk versenyekre járni, és sokszor nyertünk. Verseny előtt mindig nagyon félttem, mi lesz, ha nem nyerünk. Ilyenkor biztat magam, és nyertünk is.

Ezután elkezdtem szólózni, ahol csak egyedül kell táncolni. Itt sokkal jobban kellett magamban bízni. Eleinte itt is bizonytalan voltam, de kitarítottam, így nagyon jól haladtam, sok versenyre mentem, sokszor nyertem érmeiket.

Szóval eleinte nem voltam magabiztos, de mára már sok érem lóg a szekrényemen és sok szép emlékem van. Büszke vagyok magamra, mert kitarító voltam.

Ha feladod, sosem tudod meg, mi volt a jó választás, mindig ki kell tartani, és bízni kell magunkban.

Sinkovics Rebeka, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A nyelvtanulásban segít a Google új funkciója

Nyelvtanulásakor különösen fontos, hogy a szavak helyes kiejtését elsajátítsuk, ilyenkor legtöbbször a Google fordítót hívjuk segítségül. A keresőcég, felismerve ezt az igényt, egyenesen a mobilos keresőbe építette be új funkcióját, amivel nemcsak hangosan felolvastathatunk kifejezéseket, de egyben gyakorolhatunk is a mobil mikrofonját használva.

A dolgunk mindössze annyi, hogy a keresőbe beírjuk: „How to pronounce”, + a felolvasni kívánt szót, majd megnyomjuk a keresést. A találati lista tetején ezután

egy dobozt láthatunk a keresett kifejezés fonetikus lebontott formájával. A jobban hangsúlyozandó részeket vastagabb betűk jelölik. A hangszórót ábrázoló kis ikonnal hangosan felolvastathatjuk a szót, így hallhatjuk is.

Ám a fejlesztés nem csak ennyi. Ha a mikrofonnal jelölt „Practice” gombra kattintunk, akkor a szoftverrel ellenőrizhetjük, helyes-e a kiejtésünk, ehhez a mikrofonba kell elismételnünk a szót. Ezután a mesterséges intelligencia kielemez a hallottakat, és visszajelzést ad arról, mennyire voltunk ügyesek. A Google blogposztja szerint tanulmányok bizonyítják, hogy egy szó gyakorlása segít a rögzülésben, különösen ha idegen nyelvről van szó, ezért az új funkció rendkívül hasznos lehet a nyelvtanulásban.

A fejlesztés egyelőre kísérleti jelleggel működik szűk tesztkörben, és csak okostelefonos appokon belül használható angol nyelvvel. Később a spanyollal és más nyelvekkel is tervezik bővíteni.

Már letölthető a legújabb Windows

A Microsoft bejelentette, hogy elérhetővé vált a Windows 10 legújabb frissítése, a 2019 November Update (1909), ami a nyolcadik jelentősebb frissítés a rendszer kiadása óta. A csomag most csak kisebb módosításokat hoz, új funkciókban nem bővelkedik – azokat a következő, tavaszi kiadástól várhatjuk.

A legtöbb módosítás nem túl látványos, a kezelőfelületen azonban van minek örülni. A műveletközpont értesítései személyre szabhatóbbá váltak, beállítható például, hogy időrendi sorrendben jelenjenek meg. Az intéző a felhős tárhelyeken található dokumentumok közt is keres, nem csak az eszközünk háttértárárt fésüli át. Fejlettebbé vált ezen felül a külsős fejlesztők által készített digitális hangasszisztensek támogatása.

A frissítés fokozatosan válik elérhetővé. Amennyiben automatikus értesítést nem kap róla, érdemes a gépház alatt a Windows Update menüpontba benézni, hogy manuálisan indítsuk el a folyamatot.

Pár éven belül jöhet a 3D-s húsnyomtató!

Néhány európai étteremben már jövőre vehetünk nyomtatott húst. Éveken belül pedig az otthoni 3D-s húsnyomtatók is forgalomba kerülnek.

Most még csak marhahúst vagy csirkehúst lehet nyomtatni a 3D-s nyomtatókkal, de később szélesedhet a paletta. A brit szakirodalom szerint a speciális nyomtatóval előállított műhúsok ugyanolyan rostos textúrájúak, mint az igazi hús, ráadásul külsőre is épp ugyanúgy néznek ki. Állítólag az ízük is megegyezik a valódiéval, annak ellenére, hogy ezek növényi eredetű fehérjékből készülnek. A húsnyomtatót fejlesztő egyik cég a Redefine Meat, melynek már neve is árulkodó: A hús újraértelmezése. Az izraeli vállalat saját meghatározása szerint „fejlett élelmiszerkészítményeket” állít elő „védett 3D nyomtatási technológiával”.

A műhúsnak egyébként számos előnye van: a szarvasmarhatartáshoz képest elhanyagolható az előállítás során a környezetre gyakorolt káros hatás, ráadásul a 3D-s hús egyáltalán nem tartalmaz koleszterint. A Redefine Meat úgy véli, hogy a műhús-előállítás jelenleg a gasztronómia leggyorsabban fejlődő ága. Becsléseik szerint 2030-ra 140 milliárd dolláros iparágga nőheti ki magát.

Műhús, vagy netán igazi?

Újrahasznosított autógumiból készit önjavító útburkolatot egy mexikói diák

Az általa tervezett burkolat képes a regenerálódásra, ha esővíz éri. Israel Antonio Briseño Carmona, a mexikói Autonomous University of Coahuila diákja két égető problémára is választ keresett, végül közös megoldást talált: feltalált egy olyan útburkolatot, amely újrahasznosított autógumiból készül, és képes a regenerálódásra.

A fiú elsődleges célja az volt, hogy olyan útburkolatot hozzon létre, amely strapabíróbb, és amelyet nem tesz tönkre egy idő után a víz. Először aszfalttal próbálkozott, ám kísérletei nem jártak sikerrel. Ekkor ötlött fel benne a gumi mint alapanyag ötlete, amely be is vált. Ráadásul nemcsak bevált, hanem sokkal olcsóbb, mint az aszfalt, fenntartható, és az újrahasznosítás miatt sokkal inkább környezetbarát.

A kísérletezett anyag lényege, hogy a burkolatban ragasztóanyag található, amely a beszívó vízzel érintkezve kalcium-szilikátot termel, ez pedig kitölti a keletkezett réseket. Így ha esik az eső, akkor a burkolat képes magát megjavítani, a repedéseket befoltozni. Carmona találmányával az idén elnyerte a nemzetközi James Dyson-díjat, amelyet minden évben az a tervező diák kap meg, aki találmányával fontos problémára kínál megoldást. (szmo.hu)

A közelgő télre készül az állatvilág

Késő ősszel furcsa népvándorlás kezdődik a falvak, tanyák, mezőgazdasági épületek és pajták közelében. Rágcsálók, egyekek között **házi egerek** húzódnak a védettebb, táplálékot kínáló élőhelyekre. A házi egér egyike legrégebbi, többnyire nem nagyon kedvelt lakótársainknak. Valószínűleg akkor csatlakozott az emberhez, amikor az a gabonából és más élelmiszerekből készleteket kezdett felhalmozni, s azóta emberi közvetítéssel az egész világon elterjedt. Ahol az éghajlat kedvezőtlen számára, egész évben az épületekben tartózkodik, ám az állomány tekintélyes része a nyári és a kora őszi hónapokat a mezőkön tölti. A házi egér úgynevezett nagycsaládban él, amelynek egyedei szaguk alapján ismerik fel egymást. A nagycsaládban a domináns hím, több nőstény és különböző korú fiatal tartoznak. Mivel szapora állatok, ha egy helyen már túlságosan sokan vannak, a nőstények egy része egy időre terméketlenné válik. Így fékezik az állomány túlszaporodását.

A késő őszi és a téli mező fölött gyakori az alacsonyan, imbolygóan repülő **kékes rétihéja**. A bácskai és bánáti legelők légtérében a tundrák felől érkező gatyás ölyvet és a gyors röptű kis sólymot figyelhetjük meg. Vadászati stratégiájuk eltérő. A rétihéjék kereső repüléssel pásztázzák a mezőt, s hirtelen fordulattal csapnak le a felbukkanó zsákmányra, a gatyás ölyv kútgémen vagy száraz faágon ülve, illetve a levegőben szítálva lesi áldozatát, a sebesen repülő kis sólyom pedig a levegőben kapja el zsákmányát.

Kékes rétihéja

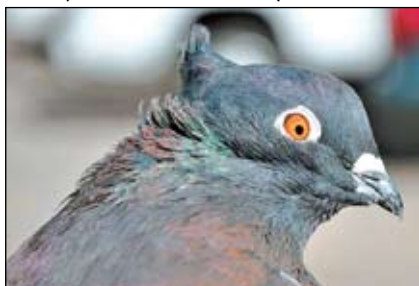
Sajátos hangulata van a tél eleji erdőnek. Csend honol a fák között, csak a fagytól megkínzott ágak pattannak néha, puhán szállingóznak a hópihéék, s az ember szinte összerезzen, amikor recsegő vészhangján nagyot kiált az erdő egyik öre, a **szajkó**. A kék alapon feketén mintázott tollú mátyásmadár nem vonul, hanem egész évben nálunk marad. A szajkó tápláléka tavasszal és nyáron főként állati eredetű, télen viszont a növényi anyagok kerülnek túlsúlyba. Hihetetlenül ügyesen találja meg a hótakaró alatt is az októberben eldugott tölgymakkok egy részét, de keresgél az erdőhöz közeli, lábom maradt kukoricásokban, és gyakran a mátyás gyomrában végzik életüket a nappal előmerészkedő pockok és egerek is.

Sch. E.

MADARAT TOLLÁRÓL...

Mire jó a galambok csőre?

A madarak rendszeresen tisztogatják tollazatukat. A zsirt egy fark alatti mirigy termeli, amellyel vízhatlanná teszik a tollakat. Egy idő után a tollazat szakadozott lesz. Évente legalább egyszer a madarak a régi tollaikat levedlik és újakat növesztenek a helyükbe.

A madarak évente egyszer váltják tollazatukat

Tudni kell, hogy a madárcső univerzális eszköz, amely nemcsak a táplálék felvételére alkalmas, hanem arra is, hogy az állatok alapos tisztítást végezzenek a tollazatukban.

Különleges kiképzésű a galambok csőre, amelyet a Utah Egyetem tudósai vettek górcső alá, hogy a végére járjanak a tisztálkodás technológiájának. E célból több tucat galambot fogtak be Salt Lake City háztetőiről, ahol ezrével élnek elvadult házi galambok. Csőrük felső kávája valamivel hosszabb, mint az alsó, a vége enyhén görbült. A kutatók egyes galambokon leeresztették a felső csőrkávának az alsón túlnyúló hegyét. A madarak ettől még ugyanolyan hatékonyan tudták fölcipegetni a földre szórt táplálékot, mint a nem amputált társaik. Ám tollazatukban rövid idő múlva háromszor

annyi parazita (tolltetű) nyüzsgött, mint az ép csőrű galambokéban.

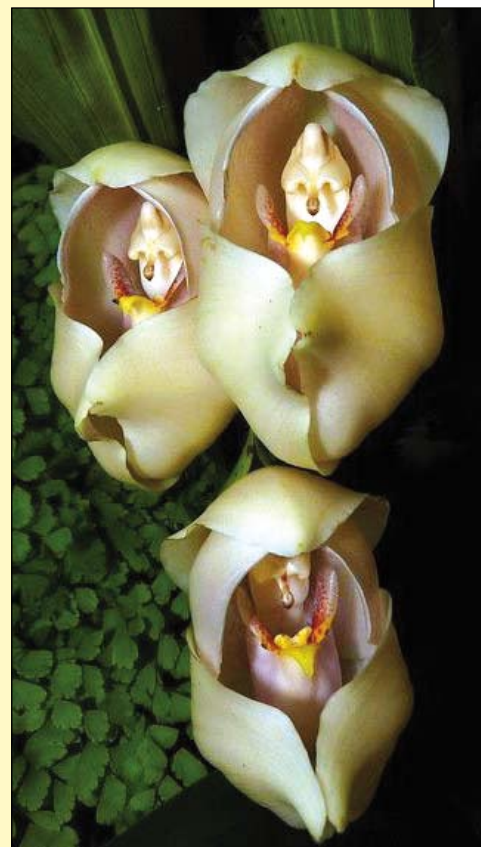
A galambok rendszeres tisztogatással tartják féken a testükön élősködő vérszívókat. Ennek során minden egyes tollukat kezelésbe veszik. A utahi tudósok szupergyors videokamerával rögzítették a tollászokodás mikéntjét. Lassított lejátszásakor azt tapasztalták, hogy a tollak között kurkászó madár másodpercenként 25–31 alkalommal mozdítja előre a csőr alsó káváját.

A csőr épsége tehát a legfontosabb feltétele a tollazat tisztogatásának és ezáltal a madár egészségének. A csőr, végének kopása vagy sérülése esetén alkalmatlanná válik a tisztálkodásra, ami az élősködők gyors elszaporodásához vezet. Az ilyen galambok tollazata rendezetlen, boglyas, csapzott kinézetű, ami nemcsak csúnya, hanem – ami ennél is fontosabb – a hideg ellen kevésbé védi a madarat, így könnyen esik áldozatul a téli fagyoknak.

A csőr a vérszívók ellen is kiváló védelmet nyújt

A természet humora

Ki mondta, hogy a természetnek nincs humora? Lám, az orchideák családjába tartozó Anguloa Uniflora épp olyan, mintha vidám kisbabákat látnánk pályában

A Dongókirály

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy Dongókirály. Hatalmas és gyönyörű fekete-sárga potroha volt, s az összes dongók között neki volt a legmélyebben zengő hangja.

A Virágos Réten élt, népével együtt. Igazságos és szelíd uralkodó volt, az a hír járta róla, hogy félelmetes fullánkját még sohasem használta. Tisztelte őt a Rét minden szárnyas lakója, különösen azért, mert a Dongókirály éppoly szorgosan gyűjtötte a virágport, mint népe bármely tagja. Ha pedig összevitakozott két dongó vagy dongógyermek, akkor a Dongókirály igazságot tett, segített megoldani a problémát. Így aztán a Dongókirály bölcs ítéleteit soha senki nem vonta kétségbe. Annyira nem, hogy a méhek, a pillangók, de még a tücskök és a hangyák is hozzá fordultak, ha tanácsot szerettek volna kérni.

A Virágos Réten ezért többnyire béke honolt. Minden szárnyas és szárnyatlan lakó tette a dolgát, s igyekeztek nem bántani egymást. Hamar híre ment a környéken, hogy a Virágos Rét különleges, gazdag hely, aminek talán párja sincs a kerek világon.

Ez a hír egyszer csak eljutott az irigy Darázskirály fülébe. Az irigy Darázskirály egy nagy fa sötét odvában lakott morcosan, s egyes-egyedül. Senkit sem szeretett, és senkiben sem bízott. Alattvalói pedig nem tisztelték, hanem félték hatalmát. De a Darázskirály számára ez mind egy volt. Azt mondogatta magában: a fontos az, hogy így is, úgy is az történik, amit ő akar.

Márpedig ő most meg akarta szerezni magának azt a világhíres Virágos Rétet. Ezen kívül semmi és senki nem érdekelt. Éjjel-nappal csak a Virágos Rétről álmodozott, s vad terveket szőtt arról, hogyan fogja leigázni az ott lakókat, s megszerezni minden gazdagságát. Eközben a népe – mit sem törődve az uralkodói álmodozással – tette a dolgát.

Egy napon az irigy Darázskirály cselekvésre szánta magát. Összehívta seregei fővezéreit, s megparancsolta nekik, hogy a katonákat állítsák hadrendbe, mert holnap napkeltekor megtámadják a Virágos Rétet. Szerencsére annak a fának egy másik odvában, amelyben a Darázskirály szövögette gonosz terveit, egy szénceinege család lakott, s Cinkemama meghallotta, mire készül a sötét lelkű király. Ismerte és szerette a dongókat. Sokszor énekelt nekik hajnalonként, mert madárdalra könnyebben ment a munka. Cserébe a dongók elmondták Cinkemamának, hol található eleséget, ivóvizet a fiókái számára. Repült a Cinkemama, ahogyan csak tudott, hogy figyelmeztesse barátait a veszélyre. Lélekszakadva kereste a Dongókirályt, hogy elmondja neki, amit hallott. Szerencsére a Dongókirály éppen egy harangvirág árnyékában hűsölt, mert dél közeledtével igen erősen tűzött már a nap. Végighallgatta, a Cinkemamát, s igen szomorú és gondterhelt lett, nem is tudta hirtelen, mitévő legyen. Azért illően megköszönte a figyelmeztetést. Amint törte

a fejét a megoldáson, s közben halkan dongott magában (végtére is dongó volt), arra járt egy csapat hangya. Hatalmas barackdarabot cipeltek a bolyba. Megkérdezték a Dongókirályt, hogy mi nyomja a potrohát. Ő pedig elmondta, miféle veszély leselkedik minden Rét-lakóra. Na, gondolták a hangyák, ennek fele sem tréfa. Gyorsan letették a barackot, s szaladtak a bolyba. A Dongókirálynak meg csak annyit mondtak, ő csak szóljon az övéinek, a többit majd ők, a hangyák elintézik. S ahány hangya csak lakott a bolyban, mind vitte a hírt szerte a Réten, hogy a Dongókirály parancsára az irigy Darázskirályval szemben meg kell védeniük az otthonukat, s ki-ki azzal védekezzen, amivel tud.

gosan csivitelő, hegedülő, színes és fenyegető kavalkáddal találták magukat szembe. A darázskatonáknak esélyük sem volt a győzelemre. Szégyenszemre elröppentek volna, de a hazautat a Dongók és Méhek Egyesített Serege zárta el. A darazsak kétségbeestek, pedig senki sem bántotta őket.

S ekkor meghallották a Dongókirály messze zengő hangját.

– Idefigyeljetek, darazsak! Te is, aki a királyuknak képzeld magad! Erre a rétre ártó szándékkal és gondolattal be ne tegyétek többé a szárnyaitokat!

– De a te gazdagságod kell nekem! Jár nekem! – replikázott a Darázskirály.

S csodák csodája, a máskor csendes mező ezen az éjszakán felbolydult. A pókok hálót szöttek a Rét körüli fákra, a dongók és a méhek a fullánkjaitak hegyezték, a hangyák csatasorba álltak. A tücskök indulót szerettek a reggeli nagy csatához, s szorgalmasan gyakorolták. Még a szöcskék, a pillangók és a madarak is a csatára készültek.

Aztán eljött a reggel, s a Darázskirály serege hatalmas, fenyegető, fekete felhőként közeledett a Virágos Rét felé, élén a magát legyőzhetetlennek képzelő Darázskirályval.

S akkor jött a meglepetés!

A Rét köré feszített pókhálókön a darazsak rendre felakadtak. Akik mégis átjutottak, han-

– Azt a gazdagságot te innét el nem viheted, bármekkora sereggel is támadsz ránk...

– Azt majd meglátjuk! – vágott közbe a Darázskirály.

– ...de bármikor részed lehet benne, ha tiszta szándékkal jössz közénk – mondta a bölcs Dongókirály. – A virágok majd megsúgják neked a titkot...

Andrisom, ha a réten sétálva azt látod, hogy a darazsak, a méhek és a dongók együtt gyűjtik a virágport s a nektárt, s nem támadnak egymásra, akkor az azt jelenti, hogy a Darázskirály megfejtette a titkot...

Te kitaláld?

Feketéné Kocsis Krisztina

Tándori Dezső
A szonett

a
b
b
a

a
b
(Ennél a sornál megakadt,
b
a

c
d
d

c
d
c

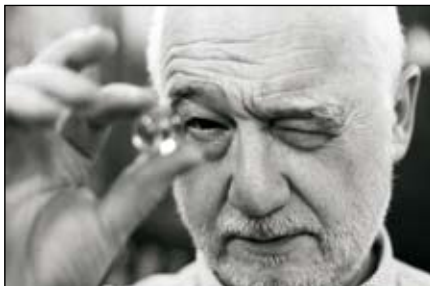
(aztán mégis folytatta és befejezte.)

Mezei Péter

Ki viszi le a szemetet?

Az elem, ha végleg lemerült,
Biztos, hogy a kukába került?
Mi van a tejfőlőspohárban?
A galacsint idedobáljam?
A kezem nem lesz tőle tiszta,
Vigyem le csak a harmadikra?
S ha találok benne egeret,
Nézzem át az egész szemetet?

„Büdös szemét” – Ilona ásít.
Kidobták tán a fetát is?
Az elem, ha végleg kimerült,
Szelektív gyűjtőbe került?
S ki viszi le ujjá közt tartva
A szemetet a hátsó udvarra?

Nádasy Ádám
Az emlékek

Hogy pontosan hogy volt, azt nem tudom.
Az emlékek gazdája én vagyok.
Én veszek nekik sminket és ruhát.
Nem tudom, meztelenül milyenek.
Az emlékek szabadon kóborolnak,
még az se biztos, hogy mind visszajött.
Vagy változott a hajviseletük,
és bosszant, hogyha rájuk ismerek.
Néha óvatlanul megrúgom őket,
ülök rajtuk, szárazra koptatom.
Az emlékek gazdája én vagyok,
csak én tudom, mi volt a címlapon.

Vörös István

Körúti hóesés

Rab volt a nappal, szmogos, szürke. Ám
bedeskázva se aludtak a boltok,
az utcán végigsöprő pénzhiány
bár röhögött, de mégse volt vidám,
mint utcaseprő, jókedvű koboldok.

És egyszer csak két hófelhő kidőlt,
kinyílt az ég báránypundás kabátja:
már régen várta ezt a jó időt,
a szenny alól a hó, a jég kinőtt,
és szépséget dobott a görbe fákra.

Áthülten állt az utca. Pár kövér
pehely csúszkálva lengte be a foltos
járdát, fehér kezük a földhöz ért,
lent voltak, és futottak szerteszt,
nem fékezhetten őket szentbeszéd,
bár az égről a nap rájuk rikoltott.

A hóra fékcsikorgás válaszolt,
a trolibusznak bizony nekimentek.
A kirakatból kurtán hátra szólt
egy rendőrbábú; szava sárga volt,
de pörköltzagot, pálinkát jelentett.

Bősz gyros-árus bögött, majd köpött
egy véreket a hóba ki, a térre.
És belesve két felhőhát között,
nem láthattuk, a nap mitől köhög,
csak, hogy a lélegzete gőzölög,
s a szélárnyék havat vet a kezére.

Új volt a tél még, heves, kerge. És
az északi szél váratlan zsinórja
napfényt fogott össze tompán egész
városnyi köddel. Fehér ég-szébész:
a hordágyat az árnyékba betolta.

Mindent megírtak már?

Az irodalmat sokféleképpen el lehet képzelni, de leginkább egy hálózatként tudunk rá gondolni. Egy olyan hálózatként, melyben a szövegek egymással párbeszédet folytatnak, utalnak egymásra és előzményeikre. Az Iránytűben ritkán közlünk olyan műveket, amelyek az iskolai anyag részét képezik, de ezen a héten néhány olyan verset hoztam, amely mégis kapcsolható a magyarórán olvasottakhoz.

Két vers a formája miatt is érdekes lehet. Tándori Dezső és Mezei Péter szövegei a szonettformát bővítik. Tanultátok már, vagy tanuljátok majd, hogy a szonett olyan versforma, melynek 14 sora leggyakrabban 2 négysoros és 2 háromsoros versszakra tagolódik. Tágabban már minden tizennégyesoros verset szonettnek tekintünk. Újraírásnak, palimpszesztnek pedig azt a kedvelt költői eljárást nevezzük, amikor egy író, költő egy már ismert verset alakít át, ír át valamilyen célból. Lehet pusztán szórakozás is,

de a megbecsülést is kifejezheti ez a gesztus. A *Ki viszi le a szemetet?* című vers Nagy László *Ki viszi át a Szerelmet* című művét írja újra, Vörös István pedig a *Körúti* hajnalt dolgozta át. Mindez azért is fontos, mivel egyesek úgy vélik, már mindent megírtak, amit lehetett. Az újraírás tehát szükségszerűen elkerülhetetlen munka.

Nádasy Ádám szép költeménye *Juhász Gyula Milyen volt... című versét* idézi meg (*„Hogy pontosan hogy volt, azt nem tudom”). Az emlékezés nehézségeit emeli ki, megszemélyesítve azt. Továbbá a „csak én tudom, mi volt a címlapon” sorból rásimerhetünk az emlékek megoszthatatlanságából fakadó érzésekre is.*

Nem szentségtörés egy szöveget (akár humorosan) újraírni, bátran készítsd el a *Milyen volt... vagy bármelyik tanult vers saját verzióját.* ☺

Herédi Károly

Apró tárgyak óriási világa

Talán keveseteknek világos a **dioráma** szó fogalma, de biztos találkozott már vele valamilyen formában. Görög eredetű szó, melynek jelentése háromdimenziós (3D) művészeti alkotás. A makettől eltérő, mivel az egy tervezett tárgy méretarányos másolata. A dioráma eredetileg a fényképezést megelőző négy látványélmény egyike volt.

A klasszikus dioráma különböző megvilágítással tudja érzékelteni a kép idő- és térbeli változásait. A képet egy olajjal vagy viasszal átitatott, transzparens vászonra festették, mögötte pedig egy sor színezett, vékony selyemből készített vászon helyezkedett el, amiket zsinórral mozgattak. A képeket petróleumlámpával világították meg, így láthatóvá váltak rajtuk a mozgások, a víz hullámzása, a napszakok változása stb.

Az első diorámák egyike selyemből készült

Dioráma-színház

Louis Daguerre 1822 júliusában nyitotta meg Charles-Marie Boutonnal közös dioráma-színházát.

Daguerre 1834-től a kettős diorámákat mutatta be. A vászon mindkét oldalára festett képet, a vásznat pedig előlről és hátulról is megvilágította, és különböző színű szűrőkkel színes megvilágítást alkalmazott.

A modern dioráma

Derick Linn modern diorámája

A **makett** valaminek vagy valakinek a kicsinyített, nem működő, de külsőleg igen pontos mása. Vannak, akik egyedi alapanyagokból, egyedi technikákkal építik meg az elképzelt makettet, és vannak, akik előre legyártott apró elemekből építési és festési leírás alapján dolgoznak.

Napjainkban a dioráma kifejezés jelentése kibővült, illetve átalakult, és gyakorlatilag a makettezést jelenti. A diorámák tájat, jelenetet, tevékenységet, történelmi eseményt mutatnak be, három dimenzióban. Leggyakrabban múzeumok kiállításain szokták felhasználni. A legnépszerűbb méretarányok az 1:35 és az 1:48, a részletgazdagság csökkenése miatt ennél kisebb méretarányokat ritkán alkalmaznak.

Kiyomy japán művész munkái

Tudod-e?

Miniatúrának vagy miniatűr arcképeknek nevezik a 16 század közepétől a 19. század derekáig igen divatos kisméretű, papírra, fémre vagy elefántcsont lapocskára festett arcképeket. Élénk színezésűek, finoman, aprólékosan kidolgozottak. Divatjukat a fényképezés feltalálása sodorta el. Királyi udvarokban, főrangúak udvarában szinte folyamatosan tevékenykedtek az építőmesterek, szobrászok, asztalosok, szabók mellett arcképfestők is.

Manapság szokás miniatúrának vagy miniatűrnek nevezni azokat a kisméretű képeket, amelyeknek sem a szélessége, sem a hosszúsága nem haladja meg a 20 centimétert.

Miniszobrok Budapesten

Az utóbbi években apró szobrocskák kerültek a magyar főváros különböző pontjaira. A figyelmes járókelők felfigyelhetnek e kicsiny alkotásokra, amelyek Kolodko Mihály szobrász-művész munkái, vagyis gerillaszobrai.

Miért gerillaszobor?

A gerillaszobrászat kifejezés onnan ered, hogy az eredeti szobrok engedély nélkül kerültek ki a közterekre. Igaz, eleinte nem is volt ilyen kis méretű szobrokra vonatkozó szabályzat.

Fókukac

Talán a leghíresebb budapesti miniszobor A nagy Ho-ho-horgász Fókukacát ábrázolja. Az apró szobor 2017. január elején jelent meg a Bem rakparton és a Dunára néz. A figurát a nyolcvanas évek népszerű rajzfilmsorozata, A nagy ho-ho-horgász ihlette, abban szerepel a kukac, aki a barátjával, a Nagy Horgással számos kalandot átél.

Miért ilyen kicsik a szobrok?

A kis méretű szobrok elkészítése onnan ered, hogy a nagy méretű szobrokat is először kis méretben kell elkészíteni. A művésznek nem mindig volt tervei megvalósításához megrendelője, és így anyagi fedezet híján, hogy ötletei ne vesszenek el, elkészítette őket kicsiben.

A kockásfülű nyúl

Gyermekkorunk egyik kedvenc mesehőse a Sándor palota közelében, a Budavári Sikló végállomása mellett kémleli távcsövével a pesti oldalt.

Mekk Elek

A kétbalkezes „ezermester” kecske a Széll Kálmán téren található. Ha közelebről megnézik, láthatjátok, hogy a kezében lévő táblát is elrontotta, a Moszkva tér felirat, a hely régi neve szerepel rajta. **Mekk Elek, az ezermester** Romhányi 'Rímhányó' József tollából született meg, és a hetvenes évek közepén a Pannónia Filmstúdióban készített bábfilmsorozat volt, amely a mai napig generációk fiatalkorát kíséri végig.

A bűvös kocka

A Rubik Ernő zseniális találmányának emléket állító miniszobor is a Bem rakparton található.

A kockának – mint a szobornak – eleinte nem voltak színei. A kocka alapeleme a kereszt nevű elem, erre épülnek a kiskockák. Amikor Rubik Ernő, a játék megalkotója kitalálta, hogyan jelöli a kocka egységeit, az alapszíneket választotta.

Újabb szerepekben a nők

Hollywoodban forró témának számít a nemek hátrányos megkülönböztetése, például hogy a nők kevesebb lehetőséghez jutnak, mint férfikollégáik. Az álomgyár igyekszik ez ellen tenni, és többször hallani azt is, hogy férfiszínészek kiállnak női kollégáik mellett. Ennek jegyében már készültek, de minden bizonnyal még készülnek is olyan filmek, amelyekben a férfiszereplőket nők cserélik le.

Női szellemirtók már vannak

A Ghostbusters, magyarul Szellemirtók c. filmet 1984-ben mutatták be, és nagy sikerre tett szert. Bill Murray, Dan Aykroyd, Harold Ramis, Rick Moranis és Ernie Hudson főszereplésével készült, de kiemelkedő szerepben láthatjuk Sigourney Weavert is. A második részt 1989-ben mutatták be, a harmadik pedig hosszú évekig tartó huzavona után sem valósult meg. Ráadásul elhunyt Harold Ramis, és ezután Ivan Reitman rendező visszalépett. A szellemirtóknak viszont készült egy újragondolása 2016-ban, Melissa McCarthy, Kristen Wiig, Kate McKinnon és Leslie Jones főszereplésével. A filmben feltűnnek néhányan az eredeti filmből is. Vegyes fogadtatásban részesült, de nem teljesített rosszul. A szereplők egy műsorban azt is mondták, hogy sokkal rosszabbra számítottak. A rendező Paul Feig lett, Ivan Reitman pedig a produceri teendőket látta le. Azután kiderült, hogy mégis lesz harmadik rész, a rendezést pedig Ivan Reitman fia, Jason Reitman vállalta el, aki egy interjúban azt mondta, hogy a film a második rész folytatása lesz. A szereplők listáján két tinisztár, McKenna Grace és Finn Wolfhard neve is megjelent. A bemutatóra vélhetően jövőre kerül sor.

Lehet-e nő a 007-es ügynök?

James Bond karakterét Ian Fleming író alkotta meg 1953-ban. Hivatalosan hat színész játszotta el, Sean Connery, George Lazenby, Roger Moore, Timothy Dalton, Pierce Brosnan és Daniel Craig. A karakter kinézetével kapcsolatban mindig is létezett egyfajta elvárás, ennek például Daniel Craig nem igazán felelt meg. Akkoriban sokan a nemtetszésüket fejezték ki, mondván, hogy a 007-es ügynök nem lehet szőke, és a színész arcvonásai sem illenek a karakterhez. Ennek ellenére a Craig-féle James Bond-filmek nagy sikerre tettek szert. Egyre többen gondolták úgy, hogy a színész inkább hozzátett a karakterhez, mintsem elvett tőle. Craig azonban bejelentette, hogy a No Time to Die után nem játssza el többé James Bondot. A filmet jövőre mutatják

be, szerepet kapott benne Rami Malek és Lashana Lynch is. Nemrég Pierce Brosnan egy interjúban arról beszélt, hogy élete legnagyobb lehetősége volt az, hogy James Bondot formázhatta meg, de szerinte eljött az idő elengedni a régi berögződéseket és színésznőnek átengedni a legendás szerepet. Ennek ötlete élénk vitát eredményezett, amelyben szóba került Lashana Lynch színésznő neve is.

Női Thor és női Loki?

A Thor-filmek nagy sikert arattak. A Marvel-hőst az elmúlt években Chris Hemsworth alakította, Jane Fostert pedig Natalie Portman. Az újabb Thor-filmet, a Love and Thunder 2021-re ígérik a készítőik. Addig még sok minden változhat, viszont nemrég Natalie Portman bejelentette, hogy nem csupán főszereplőként, hanem női Thorként tér majd vissza a filmbe. Sokan meglepődve fogadták a bejelentést, viszont a női Thor nem új kitaláció, hivatalosan is része a Marvel-világnak és a képregényeknek. A filmbe természetesen visszatér Chris Hemsworth is. Hasonló a helyzet Lokival. Arról lehetett nemrég értesülni, hogy a Tom Hiddleston főszereplésével készülő Loki-sorozatban állítólag Sophia Di Martino is szerepet kap. A találgatások szerint ő lehet a női Loki, de nem egy különálló karakterről van szó, mint Jane Foster esetében. A tippek szerint csak egy Loki lesz, akit ketten alakítanak, mivel Loki nemcsak férfiként szokott megjelenni, a képregényekben is előfordult, hogy alakváltó képességét kihasználva női alakot vett fel.

Összeállította: Lukács Melinda

Bővítette az albumát

Andrea Bocelli rendszeresen jelentkezik zenei kiadványokkal, de tizennégy éve nem adott ki olyan albumot, amelyen a saját szerzeményei hallhatók. Ezt az úrt tavaly pótolta a Sí című lemezzel. Az albumot hatalmas várakozás előzte meg, nemrég pedig kiadta bővített verzióját is. A Sí Foreverre öt új dal került fel. Az újabb közreműködők között van Ellie Goulding, akivel a Return To Love című szerzeményt készítették. Ellie Goulding egy interjúban azt mesélte, hogy hatalmas megtiszteltetés a számára, hogy a legendás Andrea Bocelli vele akart dolgozni. Mindig is nagyon szerette a komolyzenét, élvezte azt, hogy olaszul énekelhetett, és az egész közös munka csodálatos volt. A lemezen már eredetileg is szereplő duettek (Ed Sheeran, Dua Lipa, Josh Groban, Matteo Bocelli) sorát erősíti a Dormi Dormi Lullaby is, melyet Bocelli a Golden Globe-díjas Jennifer Garnerrel közösen énekelt. Ez volt egyébként a színésznő első zenei szereplése. Emellett a lemez három szólódallal is bővült.

Nicolas Cage mint Nicolas Cage

Nicolas Cage önmagát alakítja majd egy készülő filmalkotásban. A The Unbearable Weight of Massive Talent a karrierjére is reflektál. A Tom Gormican és Kevin Etten által írt filmben Nicolas Cage egy Tarantino-filmbe szeretne bekerülni, miközben a lányával való viszonyát is próbálja helyrehozni. Emellett időnként elbeszélget kilencvenes évekbeli énjével, aki a szemére veti, hogy sok vacak filmen vállalt szerepet, és már nem sztár többé. Mivel sok adóssága van, Cage elvállalja, hogy megjelenik egy mexikói milliárdos születésnap buliján. A férfiről kiderül, hogy egyébként egy drogbáró, aki elrabolta az egyik helyi elnökjelölt lányát, és a CIA azt szeretné, hogy a színész szerezzon nekik információt a túszeről.

A rózsza neve sorozatban

Francia–olasz–német koprodukcióban sorozat készült Umberto Eco A rózsza neve című, 1980-ban megjelent regényéből. Története 1327-ben játszódik egy észak-itáliai bencés kolostorban, ahova Baskerville-i Vilmos (John Turturro) és kísérője, Adso von Melk (Damian Hardung) egy egyházi béketárgyalás ügyében érkeznek. Mielőtt azonban az előkészületeket megkezdhetnék, titokzatos gyilkosságok sora bolygatja föl a kolostor nyugodt életét. Vilmos és Adso nyomozni kezdenek, közben a kegyetlen inkvizítor, Bernard Gui (Rupert Everett) figyel minden lépésüket. A rózsza nevéből 1986-ban egy nagy sikerű film is készült Sean Connery és Christian Slater főszereplésével. A filmet Jean-Jacques Annaud rendezte. A sorozat főszereplője, John Turturro egy interjúban azt mesélte, hogy inkább meg se nézte a filmalkotást, nehogy befolyásolja. A sorozat olasz bemutatója márciusban volt, mostanában pedig más országokban is sugározzák.

Keanu Reeves és SpongyaBob

SpongyaBob és barátai jövőre visszatérnek a filmvászonra, még hozzá új szereplők társaságában. A SpongyaBob: Spongya szökésben 3D-s animációs és élőszereplős technikák ötvözetével készül. A történet szerint Spongyabob házi kedvence, Csigusz eltűnik, így Spongyának és Patriknak kell a nyomára bukkannia. Mivel állítólag Csiguszt Poszeidón rabolta és vitte el Atlantisz városába, a két jóbarátnak nehéz dolga lesz, de számíthatnak az ismerőseikre, no meg Keanu Reevesre is. A filmet Tim Hill rendezte. SpongyaBob kalandjairól 2004-ben készült egész estét betöltő film, 2015-ben pedig már 3D-ben nézhettük, hogy a Bikinifénék lakóira milyen megpróbáltatások várnak.

Jelige: Roki

Kedves Bizi!

Hetedikes lány vagyok, és járok egy fiúval, akiből lassan nagyon elegem lesz, rettentően unom már! Azon gondolkodtam, hogy jó lenne szakítani vele, de mindig elveszítem a bátorságom, hogy megtegyem. Már arra is gondoltam, hogy legjobb lenne, ha közben összejönnék egy másik fiúval, az biztosan megoldaná a dolgokat. Már megvan, hogy ki lenne az. Mit tegyek? Segíts!

Válasz:

Kedves Roki!

Első és alapvető, hogy nem kell mindenáron valakivel együtt lenni. Az pedig nem egészséges viszony, ha valakivel csak úgy sportból jársz, közben nem is tetszik úgy igazán! Bárhogy is fordítjuk a dolgot, kettőtök számára az lenne a legjobb, ha minél előbb megmondanád a fiúnak, hogy már nem érzel úgy iránta, mint korábban, és nem szeretnéd folytatni vele a kapcsolatot, szabad szeretnél lenni. Ne késlekedj, mert biztos vagyok benne, hogy a fiú is érzi és sejti, hogy köztetek nincsenek rendben a dolgok. Új kapcsolatba csak akkor menj bele, ha lerendezted a dolgaiddat az előző fiúddal. Mindig arra gondolj, hogy te hogyan éreznéd magad ilyen helyzetben. Úgy viselkedj másokkal, ahogyan te is szeretnéd, hogy veled viselkedjenek!

Jelige: LOVE

Kedves Bizalmas sorok!

Segíts nekem, mert nem tudok dönteni! 13 éves lány vagyok, és egyszerre két fiút is szeretek! Az egyikről már tudom, hogy szeret, hogy tetszek neki, mert már bevallotta, de tudni szeretném, hogy mi a helyzet a másiknál! Így tudnám eldönteni, hogy kivel járjak. Mind a két fiút már óvodás korom óta ismerem, és mind a kettő imádni való! Segíts, mert mind a kettő nagyon tetszik!

Válasz:

Nehéz dolog a döntésképtelenség, és ezért nehéz helyzetben vagy! Úgy látod, hogy két fiú között kell döntened, de valójában a problémád nem is olyan bonyolult. Csak egyetlen fiú van igazából a játékban, az, amelyik bevallotta, hogy szeret téged. Vagy éppenséggel az az igazi, aki miatt reszket a térded, amikor megpillantod, és a szíved majd kiugrik a helyéből, amikor a nevét említik. De nagyon fontos, hogy az a bizonyos vonzalom kölcsönös legyen, hogy a fiú is hasonlóan érezzen, mint te. Ha kételyeid vannak bármelyik fiúval kapcsolatosan, inkább adj időt magadnak, hogy tisztábban lásd a dolgokat, nem kell minden áron beleugrani a járásba. Ehelyett inkább barátkozzál a fiúkkal, mert megtörténhet, hogy pár nap múlva már egy harmadik fiú dobogtatja meg a szívedet, és azt tartod majd imádni valónak.

Jelige: Egy szerelmes fiú

Kedves Bizi!

Tizenhárom éves fiú vagyok, és szeretek egy lányt, aki velem egyidős, és az osztálytársnóm. Nagyon jó barátságban vagyok vele, iskolán kívül is gyakran találkozunk, segít nekik, amikor csak kell, és ő is mindig kedves hozzám. Vele nagyon sokat beszélgetek, mert jókat tudunk dumcsizni mindenről. Az iskolában is órák előtt gyakran beszélgetünk. Volt már, hogy megfogtam a kezét, és nem tiltakozott. Nem úgy, mint egyesek, akik rögtön visítani kezdenek. Nem haragszik rám, nem húzza el a kezét, ha megfogom. A napokban viszont azt mondta, hogy tetszik neki egy fiú az osztályból, hogy szerelmes belé. Rettentően megörültem, mert azt hittem, hogy rólam van szó, de nemsokára csalódnom kellett, mert bevallotta, hogy ez a fiú a legjobb barátom. Most legszívesebben sírnék, annyira fáj! Rettentően magam alatt vagyok! Nem értem, miért engedte, hogy megfogjam a kezét, ha a legjobb barátomba szerelmes?! A napokban viszont kiderült, hogy a barátom rá se bajszi, ő egy másik lányba szerelmes. Csalódásom ellenére továbbra is szeretem, és továbbra is úgy érzem, hogy járni szeretnék vele. Nem tudom, miért nem látja, hogy mennyire bolondulok érte! Hogyan mondjam meg neki, hogy szeretem, hogy ne haragudjon meg rám? Mit csináljak? Hogyan hódítsam meg?

Válasz:

Úgy érzem, hogy nagyon is bonyolult helyzetbe keveredtél, de az udvarlást illetően jól haladsz. Valójában a lány sem közömbös irántad, hisz

hagyta, hogy megfogjad a kezét, kedves legyél vele, sokat vagytok együtt, jól érzi magát a társaságodban. Fontos tény, hogy közel enged magához, mert tudományosan bizonyított tény, hogy a körülöttünk lévő láthatatlan légbuborékba (intim zónába, amely kb. 45 cm-es), nem engedünk be senkit se, ha az nem kedves nekünk. (Ezt a Proxemika, a szociálpszichológia egyik ága állapította meg, amelyik egyebek között az ún. testbeszéddel foglalkozik.) A többiek az osztályból a következő, a személyes zóna területén mozognak, ami 45–120 cm. Lehet, hogy a barátod segítségét kell majd kérned, hogy a lánynak a tudomására hozza, hogy nem az esete. De neked is a tettek mezejére kell lépned, közölnöd kell az érzéseidet, azt, hogy ő neked nagyon tetszik. Hívd meg moziba, sétálni, cukrászdába stb. Sajnos ez kockázattal is jár, de vállalnod kell, ha tudni akarod, hogy a lány végül is hogyan érez irántad. Ehhez a kockázathoz sajnos hozzátartozik az esetleges visszautasítás is. Ha egy kicsit is tetszel neki, akkor könnyebb lesz a dolgod. Ha viszont csak barát akar maradni veled, fájni fog, de legalább megtudod, hányadán állsz nála. És ne feledd, hogy tinikorban a szerelmek még jönnek-mennek...

Jelige: Jön a tél

Kedves Bizi! Segíts!

Van egy fú, aki kedves, aranyos, akivel sokat beszélgetünk az iskolában és iskolán kívül is, mert együtt járunk táncolni. SMS-ezünk, csetelünk, és olyankor mindig udvarol nekem, flörtöl velem. Amikor viszont szembe kerülünk egymással, csak haverkodik velem. A barátnőmmel már nem egyszer beszélgetünk erről, és szerinte a fiú fél a szemembe mondani, hogy mit érez, hogy szeret. Nekem viszont ő csak egy barát. Nem akarom megbántani, és attól is félek, hogy félreértjük egymást és akkor elveszítem örökre mint barátot is. Mit tegyek?

Válasz:

Ha hiszed, ha nem, nincs garancia arra, hogy az emberek, a barátok örökké mellettünk maradnak, mert az Élet teszi a dolgát, beleavatkozik, és elrontja azt, ami szép, ami boldoggá tesz bennünket, ami biztonságot nyújt számunkra. A fiúval való barátságod is valószínűleg múlékony dolog, de egyvalami biztos. Ha tényleg úgy érzed, hogy köztetek nem lehet semmi más a barátságon kívül, akkor úgy is viselkedj vele. Ne feledd, hogy a flörtölés biztatást jelent. Ha ezután (a sokszori flörtölés után) visszautasítod, akkor okkal haragszik majd meg rád, hogy miért nem húztad meg korábban a határt, hogy meddig mehet el. Sajnos ha megharagszik, akkor a „barát” is haragudni fog. Hiszem, hogy te magad sem szeretnéd, ha a szimpátiád áltatna téged, és amikor már jól belezügtél, megmondaná, hogy hát ez csak egy kis gyakorlás volt. Úgy tisztességes, hogy már most, ha biztos vagy abban, hogy csak barátként kedveled, barátságosan viselkedjél vele, hagy el a flörtölést. Így ő is érezni fogja, hol van számára a határ. Ekkor valószínűleg megmaradhat a barátság. És ne feledd, hogy az őszinteség és a bizalom minden viszony alappillére, legfőképp így van ez a barátságban.

**Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com**

Mit tegyél, ha a legjobb barátnőd hanyagol?

Éveken át legjobb barátnők voltatok, most azonban inkább másokkal lóg? Ne keseregj, derítsd ki, mi áll a háttérben.

Légy őszinte magadhoz: miért hanyagol a legjobb barátnőd?

Hidd el, mindig kettőn áll a vásár. Ha a barátnőd mostanában kerül, annak oka van – s ez az ok a te viselkedéseddel is összefügg. Túl sokat beszélsz egy bizonyos témáról, nem hagyod őt szóhoz jutni? Erőszakosan próbálsz meggyőzni valamiről, amivel nem ért egyet? Általában van a háttérben egy vagy több ok, ami miatt a legjobb barátnő egy kis függetlenségre vágyik. Nemcsak a kapcsolatok válhat jobbra, ha mindezt őszintén átgondolod, hanem te magad is sokat fejlődhetsz.

Vállald a felelősséget, de ne érezd magad hibásnak!

Mivel mindig kettőn áll a vásár, elengedhetetlen, hogy felismerd a saját felelősségedet abban, hogy eltávolodtatok egymástól. Vállald a felelősséget, és – szükség esetén – beszéld meg az érzéseidet, észrevételeidet a barátnőddel. És nem, soha nem szégyen bocsánatot kérni, de az sem cél, hogy kizárólag magadat hibáztasd mindenért.

Fogadd el az álláspontját, kössetek kompromisszumot!

Óriási a különbség aközött, hogy elfogadjátok és tisztelitek egymás véleményét, vagy megpróbáljátok a magatok képeire formálni a másikat. Az első a barátság alapköve, a második opció azonban kerülendő. A kompromisszum azt jelenti, hogy például mindketten elkíséritek a másikat egy-egy számára fontos buliba, zenei izléstől függetlenül.

Nem tart minden barátság örökké

Amikor a füzet hátuljába vésztétek, hogy „FRIENDS FOREVER”, nyilván bele sem gondoltatok, hogy nem tart örökké minden igaz barátság.

Megtörténhet, hogy mindketten annyira megváltoztok, hogy más ösvényen folytatjátok az utatokat. Ez nem baj, ez egyszerűen az élet rendje: ettől még ugyanúgy értékes és szép volt az az idő, amit szoros barátságban töltöttek egymással.

Engedj el minden haragot és fájdalmat, és lépj tovább!

Ha mindent megtettél, a barátnőd mégis más irányba tart, fogadd el a helyzetet. Semmi értelme sincs annak, hogy olyan emberekhez ragaszkodjunk, akik nem szánnak ránk időt, nem értenek meg minket, és nem tisztelik az értékrendünket. A haragnak és a bosszúnak azonban nincs értelme. Hidd el, idővel új barátok jönnek, akikkel megint képes leszel megosztani a legbensőbb titkaidat.

Szépségünk ősszel

Ahogy beköszönt a hideg, a bőrünknek, szépségünknek is más ápolásra van szüksége, mint a forró, nyári hónapokban. A leggyakoribb probléma a száraz, fakó bőr, a kicserepesedett ajkak és természetesen a fénytelen hajkorona. Hogyan kezelheted ezeket a gondokat?

Száraz bőr kezelése

A száraz arc bőr a legkellemetlenebb a hideg hónapokban, hiszen ekkor még a normál, vegyes bőrtípusnál is felléphet ez a probléma. Kezelése során a legfontosabb, hogy ne fürödj túl forró vízben (legalábbis ne gyakran), ez ugyanis nagymértékben elszívja a bőröd nedvességtartamát. Elmaradhatatlan a rendszeres, napi krémezés. Továbbá ne feledd, a folyadékpótlásról belsőleg is gondoskodnod kell!

Érdes bőr ellen

A száraz bőrrel szorosan együtt jár az érdes bőrfelszín is. Az érdes bőrt jó ötlet lehet leradírozni, de ennek mértékét heti egy alkalomra kell mérsékelni, különben többet ártatsz vele, mint használsz, mivel ősszel és télen sokkal érzékenyebb a bőr ezekre a kúrákra.

Fakó bőr

A hideg időszakban sokan úgy érzik, hogy teljesen fakó, élettelen a bőrük, amiben sokszor van is némi igazság. Ezt elkerülendő egyszerű hatást tehet a hideg-melegvízes váltózuhanly, illetve a rendszeres masszírozás. Az arcodon is nyugodtan használható a változózuhanly, illetve a masszázst is.

Cserepes ajkak

Ajkaink könnyen kiszáradnak az őszi-téli szezonban, aminek több oka is lehet. Először is, kevesebb folyadékot fogyasztunk, s a dehidratáltság többek között az ajkakon is rögtön jelentkezik. Elsőként tehát a megfelelő mennyiségű folyadékról kell gondoskodnunk. Másodsorban az ajkakat óvni kell a hidegtől és a szélről, mégpedig a különböző tápláló ajakbalzsamok használatával. Ha már megtörtént a baj, fogkefével óvatosan dörzsöld át a szádat, majd kenj rá mézet vagy ajakbalzsamot, és hagyd, hogy a hatóanyagok alaposan beszívódjanak.

Fénytelen hajkorona

A hideg és a sapka megviselheti a hajunkat. Ezek nyomán olyan problémák jelentkezhetnek, mint a gyorsan zsírosodó haj, a korpás, viszkető fejbőr és a fénytelen hajkorona. Az olajos ápolókat ekkor sem szabad félretenni, de arra nagyon ügyelj, hogy a fejbőröd ne-hogy megfázzon. Hidegben mindig gondosan szárítsd meg a hajtöveket, ezzel a legtöbbször elkerülheted a viszketést és a hámlást is.

Pótold belülről!

A legtöbb szépséghiba belső forrásból ered, így nem csoda, hogy ősszel és télen felerősödnek a problémák. Ekkor jóval kevesebb vitamint és ásványi anyagot fogyasztunk, nem iszunk elegendő folyadékot, és még a hideggel is meg kell küzdenünk. Ezért nagyon fontos, hogy a hideg hónapokban még több figyelmet fordítsunk az egészséges életmódra.

Mi fán terem a matchbox?

A felnőtt világ tárgyainak kicsinyített máisai ősidők óta ott voltak a játékok között. Készültek házak, bútorok, edények, babaruhák, olykor csónakok, ekék vagy lovaskocsik, szeke-
rek, hintók is a gyerekeknek. Ezek alapanyaga évszázadokon át a fa és a textil, ritkábban a csont, a fém vagy a kerámia volt. A járművek mérete általában a tányérnyi és a tenyérnyi között mozgott, feltűnően kicsi darabok ritkábban fordultak elő. A technika fejlődése azonban a XX. század közepén már lehetővé tette az addig szokatlan mértékű miniatürizálást is. Így vonulhatott be a játékok közé liliputi méretekben a korszak nagy újdonsága, a motorral működő autó. Megszületett a gyufásdoboznál is kisebb, sőt, később arról is elnevezett minijáték: a matchbox.

Na jó, akkor legyen akkora...

Két gyerekkori jóbarát, Leslie Smith és Rodney Smith (csupán a nevükben rokonok) 1947-ben közös céget alapított Londonban. Ez volt a Lesney Products öntöde, amely ekkor főként agrár- és autóiipari cégeknek készített különféle fém alkatrészeket. Mindezek mellett olyan termékeik is voltak, amelyek az emberek hobbi-tevékenységeit szolgálták. (Például horgászok számára hasznos, fém kenyéraprítót is lehetett náluk kapni.) Ám mivel fiatal emberek vezették a céget, akiknek éppen ekkor voltak kicsik a gyerekeik, a játékok is érdekelték őket. 1948-ban tervezőmérnöküknek, Jack O'Dellnek már

Az első Matchbox autó egy úthenger volt

ezek tervezése volt a legfőbb feladata. Elsőként játépushakák kerültek a piacra, de hamarosan megszületett az első autó is, amely egy kevésbé szokványos típus: az úthenger kicsinyített mása volt. (Aveling Barford úthenger.) Ez azonban még mindig nagyobb volt annál, mint hogy a gyerekek például a zsebükben hordozhassák. Márpedig egy kisgyereknek biztonságot ad, ha mindig nála lehet a kedvenc játéka. Ugyanakkor az amúgy viszonylag engedékeny oktatási rendszerben gyufásdoboznál nagyobb játékot nem lehetett bevinni az iskolába. „Hát jó, akkor legyen akkora, mint egy gyufásdoboz!” – döntötték el a cégnél az ezek szerint szülőnek is jó vállalkozók, és Jack O'Dell nekilátott,

hogy zsebben tarthatóvá kicsinyítse az úthengert. Miután kidolgozta ennek technológiáját, már semmi akadályja nem volt annak, hogy általában is kisebb formában gyártsák a játékautókat.

Kezdetben a felnőttek körében nem érték el különösebb sikert: sokan egyszerűen csak karácsonyi szemétnek, Christmas cracker trash-nek hívták ezeket a játékokat, amelyek az ötvenes évek elején már nagy számban sorakoztak a boltokban, trafikokban. Csakhogy a gyerekek annál inkább szerették a Lesney-játékokat, és ha megkérdezték őket, hogy mit kérnek a születésnapjukra vagy karácsonyra, akkor a lista élén – olykor bizonyára még a lányoknál is – ezek álltak. Előbb-utóbb megtört a jég, és a szülők egyre gyakrabban vásárolták meg a kicsi autókat, amelyekre a hasonlat alapján egyszer s mindenkorra rá is ragadt a gyufásdoboz angol neve, a matchbox. A nagy kezdőbetűs „Matchbox” márkavédjegyet 1953-ban jegyezték be, ettől kezdve tehát a cég által gyártott autósckáknak ez volt a tulajdonnevük. Ám később, amikor már mások is gyártottak gyufásdoboz méretű autókat, minden ilyenre köznévként kezdték használni a matchbox kifejezést.

Siker és megpróbáltatások

1950-től a brit üzleti vállalkozások tevékenységét is befolyásolta az akkor kirobbant koreai háború, amelyben az USA mellett több nyugati ország is érdekelt volt, többnyire fegyvergyártóként. Az ezt követő három évben ezért Nagy-Britanniában is korlátozták a fémek és az öntvények felhasználását, ami a Lesney cég termelését is visszavetette. A háború befejezése (1953) után azonban megújult erővel folytatták a matchboxok gyártását, és az addig kicsinek számító vállalkozás 1960-ra a világ legnagyobb kisautógyártójává vált. Ezzel az olyan, nagy játékgyártókat is megelőzték, mint amilyen például a Dinky Toy is volt. A matchboxok az USA-ba is eljutottak, ahol különösen nagy sikert arattak, hiszen az amerikai kisfiúk addig másutt még sohasem találkozhattak a brit autók típusaival. Ez pedig szenzációt jelentett a számukra. Ráadásul a cég rendkívül gazdag választékot kínált a különböző típusokból, ezért

Néha a felnőttek is játszanak: Leslie Smith és a tervező Jack O'Dell az ötvenes évek elején

akinek azért is fontos volt a matchbox, hogy egész gyűjteménye legyen a különböző autók-ból, az mindent megkaphatott tőlük. Egy-egy komolyabb készletben a markolótól kezdve a billenősökön át a tüzoltó- vagy mentős kocsiig mindenféle jármű ott lehetett. Fokozta az örömet, hogy ezeken a kicsi játékokon mozgatható elemek is voltak: gyakran ki lehetett nyitni az autók ajtaját, és a cementes teherautók tartályai ugyanúgy forogtak menet közben, ahogyan a való életben is. Ráadásul még olcsók is voltak ezek a játékautók, a hatvanas években sem kerültek többre 40-50 centnél.

A Lesney Products sikere nyomán mások is aktivizálódtak. A cégnek komoly konkurenciával kellett megküzdenie, például az amerikai Hot Wheels, a Johnny Lightning vagy a francia Majorette cég fellépésével. A Lesney Products ekkor még a fejlesztéseinek köszönhetően állta a versenyt, így például sikert hozott a számára, hogy 1970-ben alacsonyabb súrlódású kerekekkel szerelték föl az autósckákat.

Később a cég a finoman és gyorsan guruló kisautókhoz pályákat is gyártott, ami még izgalmasabbá tette az autós játékokat. Emellett kamionokkal, teherautókkal, de old timer (rég stílusú) autókkal is bővítették a készletet.

Az egykori matchbox rajongók még bizonyára emlékeznek a Metalbox által gyártott magyar kisautókra, a többi között a Prostockerekre, a Range Rover Police Patrolokra, a Ford Cortinákra vagy a Rolls-Royce Silver Shadow-kra. És mivel ezeket jó minőségben gyártották, többségüket épen adhatják át a gyerekeiknek.

Lévai Júlia (Mi kicsoda)

Az adventi koszorú története

Az adventi időszak a karácsonyt megelőző negyedik vasárnaptól vízkeresztig (január 6-áig) tartó időszak. Az idén december 1-jén kezdődik. Maga a szó azt jelenti: eljövétel.

Az első adventi koszorú

Adventkor a 19. század óta szokás koszorút készíteni. Az adventi koszorú őseit 1839-ben Johann H. Wichern német evangélikus lelkész készítette el a hamburgi árvaház gyermekeinek: egy felfüggesztett székkeréken 23 gyertyát helyezett el, melyek közül minden nap eggyel többet gyújtott meg karácsonyig. A hamburgi árvaház gyermekeinek kocsikerékből készített koszorúján négy nagy fehér gyertya világított a vasárnapokon, a hétköznapokon pedig kisebb fehér gyertyákat gyújtottak meg. A gyertyanaptár erősödő fényével jelezte a karácsony közeledtét. Az adventi koszorú készítése gyorsan divatba jött, a 19. század végére családok zömében szokássá vált.

Gyertyák és színek

Az adventi gyertyák színe, de még a száma sem mindig azonos. Ha az adventi koszorúra gondolunk, négy gyertyaláng jut először eszünkbe, pedig a legelső adventi koszorún sokkal több gyertya égett. Ma az adventi koszorú általában fenyőágból készített kör alakú koszorú, melyet négy gyertyával díszítenek. A gyertyák színe katolikus körökben három lila és egy rózsaszín, protestáns családoknál három fehér és egy piros. A gyertyákat vasárnaponként gyújtják meg, minden alkalommal eggyel többet. A világító gyertyák számának növekedése szimbolizálja a növekvő fényt, amelyet Isten Jézusban a várakozónak ad karácsonykor. Az adventi koszorún mind a négy gyertya ég az utolsó vasárnapon. Minden gyertya egy-egy fogalmat szimbolizál: *hit, remény, öröm, szeretet*. Manapság már mindenféle színű adventi koszorút készítenek, csak a kárpótlásuk szab határt.

Hányféle naptár készülhet?

Az adventi naptár atyja egy német úriember, Gerhard Lang, aki valamikor a XX. század elején kapott egyet ajándékba az édesanyjától, ő pedig felnőttként vállalkozásában vitte sikerre az ötletet. Ma az adventi naptár ugyanolyan szimbólum lett, mint az adventi koszorú. Készítsünk mi is adventi naptárakat, főleg a gyerekeknek, hogy egy kis játékkal a várva várt karácsonyi ajándékok iránti vágyaikat ellensúlyozzuk.

Adventi néphagyományok

Erre az időszakra esik több jeles nap, amelyeknek népi hagyományköre kisebb-nagyobb mértékben vallásos elemeket is tartalmaz: *András, Borbála, Miklós és Luca*.

András napja (november 30.) – Szent András apostol ünnepe. A hagyomány szerint ez a nap a legjelentősebb házasságjósoló, varázsló nap. A lányoknak titokban és magányosan kellett a praktikáknak egy részét elvégezniük, de voltak közös jóslások is, amelyeket hagyományosan a fonóban végeztek. Ilyen volt a gombócőzés és az ólomöntés. A gombócokba férfineveket rejtettek, amelyik elsőnek feljött a víz tetejére, az lett az illető férjének a neve. Az ólomöntésnél az öntvény alakjából megpróbálták kitalálni a leendő férj foglalkozását.

Borbála napja (december 4.) – Szent Borbála a hagyomány szerint Kisázsiaiban élt, és a keresztény hitéért megkínózták és lefejezték.

Borbála napján szokás volt vízbe tenni egy cseresznyefaágat. Ha ez karácsonyra kizöldült, kivirágzott, az a népi hiedelem szerint a következő évben egyszerűen házasságot jelentett, másrészt az év jó termésére utalt. Borbála napján tilos volt a fonás, a varrás és a takarítás.

Miklós napja (december 6.) – Mürai Szent Miklós püspök volt többek között a nehéz körülmények között élők védőszentje. Életéről sok legenda született, ezekből alakult ki a Mikulás személye is (a neve cseh eredetű).

Állítólag az éjszaka leple alatt ajándékokat osztogatott a szegényeknek úgy, hogy azok nem is sejtették, kitől kapták. Így ezen a napon mi is készítenek a Mikulás nevében jelképes ajándékokat, amelyeket mi is titokban helyezünk el a csizmákba. Az ajándékozás eredete Ausztriából ered.

Luca napja (december 13.) – Szent Luca Szent Borbálához hasonlóan mártírhálált halt hitéért. A Gergely-naptár bevezetése előtt ez volt az év legrövidebb napja. Nehéz lenne felsorolni az összes népszokást és babonát, amely ehhez a naphoz kapcsolódik, mert nagyon sok van. De talán a ma is betartott szokások közé tartozik a Luca-naptár és a Luca széke készítése, a lucabúza ültetése, a lucapogácsa sütése, lucázás... Ekkor van a téli napforduló ideje is, amely az északi féltekén december 21-én (esetenként december 22-én) van. Ekkor van az év leghosszabb éjszakája.

Mit jelent ez a szó: advent?

Az advent szó jelentése „eljövétel”. A latin „adventus Domini” kifejezésből származik, ami annyit tesz: „az Úr eljövetele”. A keresztény vallás szerint pontosan meghatározott napon kezdődik, és négy hétig tart, magában foglalva négy vasárnapot. A Szent András napjához (november 30.) legközelebbi vasárnapon veszi kezdetét, és december 25-éig tart. Az adventi időszak pontosan december 24-én ér véget, napnyugta után. De mit is ünnepelünk adventkor? Az advent az Úr megérkezésére való felkészülés időszaka, amikor a hívők újra átélik az Isten eljövetele utáni vágyódást és a megtérést, amelyet ez az esemény előkészít.

Télre várva

Hiába írunk már novembert, az igazi tél beköszöntének egyelőre nincs nyoma, jelentős lehűléssel továbbra sem kell számolni. Senki sem tudja, mikor eshet le az első hó, de az elmúlt évtizedekben az első havazás időpontja az esetek többségében november eleje és Mikulás napja között volt. Ha így lesz az idén is, akkor már nem kell sokat várni. A találgatáson túl nem árt tisztában lenni azzal, mi bújik meg a többnyire ősszel, télen tapasztalt időjárási jelenségek mögött vegyi, fizikai szempontból.

Haladjunk sorjában!

Gyakran láthatunk hófehéren szikrázó, vagy komor, szürke felhőket az égen. Elsősorban télen, de gyakran ősszel és tavasszal is köd borítja be a föld felszínét, zavarva ezzel a közlekedést. Ezeknél a természeti jelenségeknél a levegőben elkeveredett vízcseppek válnak láthatóvá.

Mikor készíthetünk végre hóembert?

Felhő akkor képződik, amikor a nagy páratartalmú levegő felemelkedik és lehül. Ilyenkor a vízpára cseppekké sűrűsödik. A kiválás szabad szemmel nem látható szennyeződéseken indul meg.

A **köd** a föld felszínén kialakult felhő. Akkor keletkezik, amikor a földfelszín annyira lehül, hogy lehűti a magas páratartalmú levegő legalsó rétegeit.

Tudod-e?

Az élettelen anyagok összetétele változatos, körülbelül százféle atomból állnak. Földünkön a leggyakoribb elem az oxigén, majd csökkenő mennyiségben a hidrogén, a szilícium, az alumínium, a nátrium, a vas, a kalcium, a magnézium stb. következik. Több iparilag fontos elem, mint a réz, a cink, az ólom, az arany csak nagyon kis mennyiségben fordul elő Földünkön. Az élőlények anyagait főként négy elem (a szén, a hidrogén, az oxigén és a nitrogén) építi fel, ezek vegyülete azonban sokszorosan meghaladja a szervetlen anyagokét.

Eső akkor esik, ha a felhőben levő vízcseppek annyira megnőnek, hogy már nem képesek lebegni. Amikor spray-eket használunk, mesterségesen állítjuk elő a levegőben a folyadékrészecskék elkeveredését. (Az egyes spray-k freontartalmú hajtógázai az ózonpajzsot károsítják.)

A **hó**, a **hópehely** kialakulása egy felhőkben szálló porszemmel kezdődik (pontosabban a tizedmikron nagyságú, pornál többszörösen kisebb méretű, finom eloszlású aeroszol részecskékkel), amelyre ráakad a levegőben található vízpára. Ez zuhanás közben jéggé fagy, és hatoldalú testté formálódik. Az ismert formák ezután azért alakulnak ki, mert az éleken gyorsabban nő a jég mennyisége. Az eredmény egy hatszög, amely tovább növekszik, amikor a hőmérséklet eléri a -12 Celsius-fokot. A hideg és meleg levegő váltakozása tovább növeli a gyarapodó hóhelyet. A közhiedelem szerint nincs

Zuzmarás falevél

Hogyan mérjük a hőmérsékletet?

A hőmérséklet az egyik legismertebb fizikai fogalom, meghatározása mégis nehéz, bár mindannyian tudjuk, mi a hideg vagy mi a meleg, hiszen bőrünk érzőideg-végződéseivel érzékelnünk tudjuk környezetünk, illetve a bőrünkkel érintkező tárgyak hőmérsékletét.

A hő mérésére szolgáló első, valóban tudományos műszert Galilei találta fel 1592-ben. E célra igen szűk nyakú gázpalackot használt. A palackot félig megtöltötte vízzel, és fejjel lefelé állította egy ugyancsak vízzel telt edénybe. A hőmérséklet változásával a palackban levő vízoszlop lefelé vagy felfelé mozgott. Galilei nem vezette be a hőmérőskálát, úgyhogy ezt a műszert hőérzékelőnek, termoszkópnak nevezhetnénk inkább, mint hőmérőnek. Galilei termoszkópját Ray módosította 1631-ben. Ez egyszerűen a megfordított Galilei-palack, amelyben a melegekedés és a lehűlés a víz kiterjedése mutatja. 1633-ban Ferdinand, Toscana természettudományok iránt érdeklődő hercege egy hőmérőt készített, amely alkoholt tartalmazott, és a cső tetejét elzárta, hogy az alkohol ne párologjon el. Végül 1640-ben az olasz akadémia tagjai megalkották a hőmérő prototípusát: higanyt alkalmaztak, és részben eltávolították a levegőt a lezárt cső felső részéből.

Fahrenheit	Celsius	Kelvin
212	100	373
194	90	363
176	80	353
158	70	343
140	60	333
122	50	323
104	40	313
86	30	303
68	20	293
50	10	283
32	0	273
14	-10	263
-4	-20	253
-22	-30	243
-40	-40	233
-58	-50	223
-76	-60	213
-94	-70	203
-112	-80	193
-130	-90	183
-148	-100	173

Táblázatunk segít eligazodni a különféle hőmérsékleti mértékegységek között

Hópihe

Megbízol másokban?

1. Ki a legfőbb bizalmasod?

- a) A legjobb barátom/barátom, az anyám/az apám az, aki szeretettel, érdeklődéssel és megértéssel meghallgat. (1 pont)
- b) Sok barátom van, aki előtt nincs titkom. (2 pont)
- c) Igazából senki. (3 pont)

2. Hogyan jellemeznéd magad?

- a) Érzékeny, temperamentumos, érzéki, együttérző, okos... – a helyzetnek megfelelően bármit elő tudok hozni magamból. (1 pont)
- b) Energikus, gyors, életvidám, kicsit örült. (2 pont)
- c) Csendes, nyugodt, félénk, gyakran határozatlan, melankolikus, magamnak való vagyok. (3 pont)

3. Szerencsés ember vagy?

- a) Szerintem a szerencse viszonylagos – néha van, néha nincs. Nem hagyatkozom a szerencsére. Mindent megteszek azért, amit el akarok érni. (2 pont)
- b) Azt hiszem, igen. Tudom, hogy tökéletes boldogság nincs az életben. (1 pont)
- c) Nem. Valamilyen megmagyarázhatatlan okból a szerencse engem mindig elkerül. (3 pont)

4. Szerelmes vagy, és viszontszeretnek. Tudsz ennek felhőtlenül örülni?

- a) A szerelem csodálatos! De ha a rózsaszín szemüveget lassan levesszük a szemünkről, meglátjuk a párunk hiányosságait. (2 pont)
- b) Igeeen!!! (1 pont)
- c) Tele vagyok kétellyel. Folyton arra gondolok, hogy valami elromolhat. (3 pont)

5. Egy új barátod/barátnőd megkérdezi tőled, hogy bízol-e benne. Mit válaszolsz?

- a) Igen, ha megbízhatónak látszik. (1 pont)
- b) Természetesen. Bizalom nélkül nincs barátság. (2 pont)
- c) Tartom a három lépés távolságot. Elmondom neki, hogy általában bizalmatlan vagyok, és valószínűleg tényleg nem mondom el neki magamról semmit. (3 pont)

6. Csalódás ér egy barátod miatt. Bocsánatot kér tőled. Hogyan reagálsz?

- a) Megbocsátok neki, ha beismeri, hogy hibázott. Régóta ismerjük egymást, és már sok próbát kiállt a barátságunk. (1 pont)
- b) Nem bocsátok meg neki, mert ezután már soha többé nem tudnék bízni benne. (3 pont)
- c) Még hagyom, hogy egy kicsit szenvedjen, de aztán megbocsátok neki. (2 pont)

7. Miben hiszel?

- a) Egy magasabb rendű intelligencia létezésében. (2 pont)
- b) Magamban. (1 pont)
- c) Mindenben és semmiben. (3 pont)

Értékelés

17–21 pont:

Minden rendben

Ideális a bizalomhoz való viszonyod. Semmit sem tartasz magadban, de csak annak öntöd ki a szíved, aki erre érdemes.

12–16 pont:

Néha kételkedhetnél

Az a baj, hogy meggyőződés nélkül is képes vagy bárkit a bizalmadba fogadni, és bárkinek kiadni a titkaidat. Emiatt sok csalódás ér.

7–11 pont:

Senkiben sem bízol

Senkiben és semmiben nem hiszel, magadban pedig a legkevésbé. Sokféle ember van, bizonyára akad köztük olyan, aki időnként megértően végighallgatna, és segítene neked.

Skandináv rejtvény

	MA UNNEP- LI SZÜL- NAPJÁT A KÉPEN LÁT- HATÓ ÉNE- KESNŐ	KÉN UTAZÁSHOZ VISSZUK MAGUNK- KAL	ÓRÁK KÖZTI PIHENO- AZ ÖN VEGYJELE	VAJDA- SÁGI HELYSÉG	KONYHAI MÉRŐ- ESZKÖZ	AZ ARGON VEGY- JELE	KABÁTON VAN A GOMB MELLETT	KELET DOKTOR, ROVIDEN	ITT SZÜ- LETETT AZ ÉNE- KESNŐ	LAKÓ- ÉPÜLET	TENGERI VÖRÖS- MOSZAT, ALGA
									FÖLTÉVE NESZ, ZOREJ		
	FÉLÁR! MESE- BELI VILÁG										
	AZ INDIUM VEGY- JELE		ARRA- FELE! JAPÁN			MÉTER DEHOGY!		HON A VAS VEGY- JELE			A SUGÁR JELE RÓMAI 1000
	TÁPLÁLÓ FEHÉR ITAL			VÉGTAG RÉSZE ALUL						IGEN, SZERBÜL NŐI ÉNEK- HANG	
EGYIK BOLYGO	MEGA HEKTÓ MAGAS TESTHO	BAKI KERESZTÜL KAUKÁZUSI FALU (AUL)	A VÖLGY- BE EZEN A NAPON		A FELSŐ- FOK JELE AFRIKAI ÁLLAT			A NYAK KÖZEPE! TONNA			
IGAZI NEVÉN, IDEGEN SZÓVAL			GYÜ- MÖLCS ÜRES KÁDI			CSOKIS MOGYORÓ- KREM IPSZILON					
RÁTALÁL											
FUT				A KAKAS PÁRJA				CSILLAG, ANGOLUL			

Ő itt a macskám, Pocó.

De felkiáltójelnek is szoktam hívni...

Benedek Elek

Hogyan kapta Benedek Elek a nevét?

Anyukája reggel beszólt a kisfiának:

- Benn vagy még az ágyban?
- Benne, de kelek.

Az anyós

A vő vesz az anyósának a névnapjára egy zongorát. Egy hét múlva egy ismerőse megkérdi tőle:

- Na, milyen a zongora? Örült neki az anyós?
- Igen, örült, de három nap után visszavittem a zongorát, és kicseréltettem egy trombitára.
- Miért? A zongora azért jobb ajándék, nem?
- De. Viszont trombitálás közben nem tud énekelni.

Torkos gyerek

- Pistike, hányszor kell még mondanom neked, hogy menj el a süteményes tálca közeléből?
- Nem kell már mondanod, anyu, mert üres.

Amerika

- Gyere ki, Kovács Géza! - mondja a tanár.
- Meg tudod-e mutatni a térképen, hol van Amerika?
- Itt van, tanító bácsi kérem!
- Helyes. Nagy Kristóf, ki fedezte fel Amerikát?
- Kovács Géza az imént!

Falióra

- Minek jön el az ideje, amikor a falióra tizenháromat üt?
- ???
- A javításnak.

Húsvét

- A tanárnő kérdezi órán a tanulóit, hogy ki miért szereti a húsvétot. Jelentkezik Petike:
- Én a csokinyusziért!
- Jelentkezik Lacika:
- Tanító néni, én a sok tojásért!
- Jelentkezik Pistike:
- Tanárnő, én egy ezresért megmondom!

Keresztretjévény

- Szőke nő a barátjának:
- Elakadtam a keresztretjévényben, tudnál segíteni? Őt betű, az első betű „N”, utolsó betű „Z”, és a könnyű ellentéte.
- Nehéz - mondja a barát.
- Tudom - feleli a szőke. - Már órák óta gondolkozom rajta.

Legidősebb

- Egy riporter egy kis faluba utazik, ahol csupa öreg ember üldögél a házak előtt. Megkérdezi az egyik bácsitól:
- Mondja, kérem, ki a legidősebb ember itt a faluban?
- Itt, kérem, nincsen olyan, pont a múlt héten halt meg - feleli a bácsika.

Gyónás

- Az öreg Pista bácsi gyónni megy a templomba. Súlyos vétket vall be a papnak, aki azt kérdezi tőle:
- Mondd, gyermekem, nem szólalt meg a lelkiismereted, amikor ezt a tettet elkövetted?
- De biztos megszólalt, atyám, de tudja, én majdnem süket vagyok.

Szánkó

- Pistike, ne legyél irigy, engedd, hogy az öcséd is használja a szánkót!
- Én engedem, apa. Minden körben én megyek vele lefelé a dombon, ő meg felfelé.

Játék

- Mi a szellemek kedvenc játéka?
- ???
- A fantomim.

Útbaigazítás

- Öreg székely báméskodik az úton. Arra hajt egy terepjáró, a sofőr odaszól az öregnek:
- Mondja, mély ez a tócsa?
- Nem - jön a válasz. A terepjáró belehajt, s azonmód elmerül benne. A sofőr dühösen, nyakig sárosan kérdőre vonja az öreget, mire az álmélkodva vakargatja a fejét:
- Jé, érthetetlen! Az előbb a kacsák is erre jártak, s nekik csak hasig ért!

Tapasztalat

- Öreg székely életében először hagyja el a falu határát, mivel pár napra Párizsba viszik. Hazatérve faggatják, hogy milyen volt a világlátás.
- Há' Párizs az egy olyan hely - kezd bele az öreg -, ahol még az utcaseperők es perfekt tudnak franciául!

Leves

- Mama, ebből a levesből tízszer ennyit kellett volna főznie.
- Miért, fiam, annyira ízlik?
- Nem, hanem akkor eltalálta volna, hogy mennyi só kell bele.

Fázis

- A ruhaüzem portáján két villanszerelő sürgölődik.
- Mit dolgoztok, fiúk? - kérdezi tőlük az öreg Pista bácsi, a portás.
- Pista bácsi, már megint elment a fázis.
- Itt bizony nem ment ki senki, mióta én itt vagyok!

Udvarias gyerek

- Pistike meglátogatja a nagymamáját, aki finom tortával kínálja.
- Kérsz még egy szeletet, kisfiam?
- Kérek szépen, köszönöm - feleli a gyerekek.
- Jaj, de jó, hogy ilyen udvarias vagy! Más gyerekektől soha nem hallom, hogy „kérek szépen” vagy hogy „köszönöm”.
- Mondom én még egyszer, nagy, ha azt az egész tortát gyorsan a tányéromra rakod!

Alma

- Apa, szereted a sült almát?
- Igen, kisfiam. Miért kérdezed?
- Mert ég a gyümölcsöskert.

Szabálysértés

- A rendőr megállít egy autóst a főúton:
- Maga meg miért kóroz itt a kocsijával az út közepén?
- Mert először vissza akartam fordulni, aztán meg meggondoltam magam.

Kínai

- Mikor mondja a kínai, hogy jó napot?
- ???
- Amikor megtanul magyarul.

Veszteség

- Móricka sírva megy haza az iskolából.
- Mi baj van, kisfiam? - kérdezi tőle az apja.
- Elvesztettem száz dinárt!
- Sebaj, itt van egy százas, neked adom. Erre a gyerek még jobban sírni kezd.
- Hát most meg mi a baj megint? - kérdi az apja.
- Az, hogy miért nem mondtam egy öt-százast inkább.

Egy nagyon ritka növényfaj

Mezei bundásmuskátli

Idétlen találós kérdések

Hat lába van, mégis megbotlik. Mi az?
Sárga, fémből van, és nem tudod átadni a kerítésen. Mi az?
Csikos, és indexel. Mi az?
Piros, és nagy a vastartalma – Mi az?
Se oldala, se fenéke, mégis megáll a víz benne. Mi az?

Egy kis matek

Négy túrázó a sötétben szeretne átkelni a szakadékon, de csak egy lámpájuk van. A függőhídon egyszerre két ember tud menni. Milyen sorrendben menjenek át, ha a túrázóknak 1, 2, 3 és 4 percre van szükségük az átkeléshez, és a lehető leggyorsabban akarják leküzdeni az akadályt?

Nyelvi bravúrok

Ne keverjük össze!

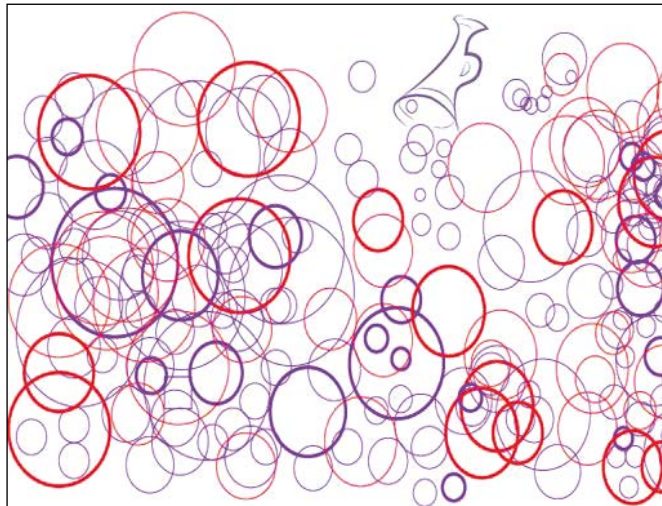
Ne keverjük össze a harcsa máját a Marcsa hájával!
Ne keverjük össze a boka táját a toka bájával!
Ne keverjük össze a fartót a tar fővel!
Ne keverjük össze a jó bor kulcsát a kóbor Julcsával!
Ne keverjük össze a csokorban adott bókot a bokorban adott csókkal!

Nem mindegy

Nem mindegy, hogy egyöntetű, vagy ön egy tetű.
Nem mindegy, hogy mögöttem, vagy nem öttem mög.
Nem mindegy, hogy Gödön van szobrod, vagy Szobon van gödröd.

Kevés, mint...

Kevés, mint börtönben a vészkiárat.
Kevés, mint disznósajtban a rőfögés.
Kevés, mint dobostortában az ütemérzék.
Kevés, mint erdőtüznél a vízipisztoly.
Kevés, mint Kemping sajtban a sátorfelszerelés.
Kevés, mint kompon a vészfék.
Kevés, mint lúdtalpbetétben a gágogás.
Kevés, mint macskanyelvben a nyávogás.
Kevés, mint madártejben a csipogás.
Kevés, mint tanyán a villanyszámla.

Találd meg a sok kör között a négyzetet!

Keresd a kakuktkojást!

Melyik nem tartozik a többi közé?

Országokról van szó, és földrajzi szempontból kell megközelíteni a kérdéseket.

1. Ausztria, Szlovákia, Csehország, Románia, Ukrajna
2. Németország, Japán, Svájc, Lengyelország, Belgium
3. Kanada, Oroszország, Ausztrália, Románia, Mongólia
4. Dánia, Lengyelország, Japán, Argentína, Szlovákia
5. Argentína, Peru, Bolívia, Brazília, Chile

SZÓLÁSMAGYARÁZAT

Ajándék lónak ne nézd a fogát!

Akkor szoktuk mondani, ha arra intünk valakit, hogy az ajándékot szépen el kell fogadni, és ne bíráljuk. A mondás viszont még abból az időből származik, amikor nagy lóvásárok voltak, és a vevő mindig belenézett a ló szájába, mert tudni akarta, nem csapják-e be.

A különféle korú lovak fogazata a hozzáértőnek mindent elárul: a lovak korával tehát nem lehetett és nem lehet szélhámoskodni. Ha viszont valaki nem vásárolta a lovat, hanem ajándékba kapta, akkor ugyan kár lett volna a szájába nézegetnie. Így áll a dolog a mi korunk ajándékaival is. Ha tévékészüléket, gépkocsit, motorkerékpárt vesz az ember, bizony alaposan meg kell néznie a gyártási számot, kilométer-órát, típust, mert mindez árulkodik a gép, a készülék koráról, csakúgy, mint annak idején a ló fogazata. Ám ha ajándékba kapja az ember, akkor nem illik tüzetesebben nézegetni. Meg kell köszönni.

Képes poénvadászat

U	B	C	D	É
H	L	M	Ó	Ü
Ű	Y	I	N	J
R	P	Q	O	Z
W	N	Ú	V	Y
Ö	S	Í	Ő	F
R	N	X	E	J
Á	D	C	Ű	O

G	É	R	J	H	Ö	Z	C	P	U	Z	I
B	Ű	Y	D	Ű	V	A	N	Z	P	C	N
L	Z	T	I	X	Ő	Í	D	R	O	Y	Á
E	Ó	F	P	Ú	J	N	K	W	I	Q	Ü

Húzd ki a kétszer és háromnál többször előforduló betűket. Az egyszerű és háromszor szereplők maradnak, azokat olvasd össze, és megkapod a férj válaszát, vagyis a vicc poénját.

(Megoldás: Keresd a kakuktkojást! – 1. Csehország, mert nem határos Ausztrália kivételével az összes ország az Egyenlítőtől északra található, Magyarország al. 2. Japán, mert nem az európai kontinensen található, ez viszont délen van. 4. Szlovákia, mert nincs tengerpartja. 5. Mindenképp ország határos Bolíviával, de csak Bolíviának nincs kijárata a tengerre. a fogszuvasodás, traktor, felhő) Egy kis matek – 1, 2 két perc alatt megteszi a lávot, 1 vissza megy, 3, 4 négy perc alatt, 2 visszamegy, 1, 2 két perc alatt ismét átér. Összesen 11 perc az átkelés.)

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

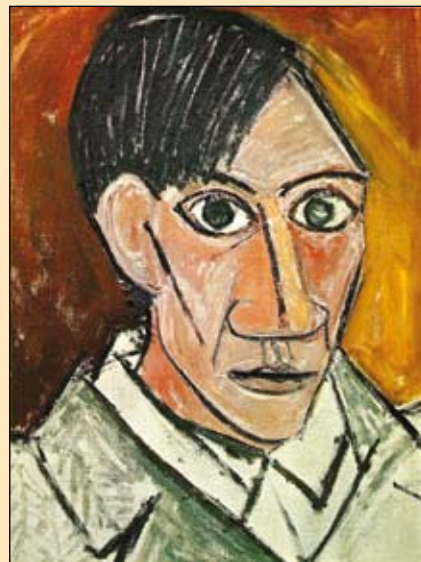
Már életében legenda lett, 91 évesen halt meg. Hatása alól a múlt század egyetlen művésze sem vonhatta ki magát, stílusainak változatossága, kísérletező kedve, műveinek óriási mennyisége egyedülálló. Egyes számítások szerint több tízezer műve maradt fenn, csak festményből majdnem kétezer. Művei csillagászati áron kelnek el, életéről Anthony Hopkins főszereplésével készült film. Jellemző egy kérdésre adott válasza: „Azt várják tőlem, hogy megmondjam, mi a művészet? Ha tudnám, akkor sem árulnám el.”

A spanyol festőnek, a 20. század egyik legjelentősebb alkotójának művei több korszakra oszthatóak. A művész többek között a kék, a rózsaszín, a negrista és a kubista periódusokban alkotott. Az *Avignoni kisasszonyok* című képe a

kubizmus kiindulópontjának tekinthető. A kubizmus elnevezése a latin cubus (kocka) szóból származik. A festő eltér a klasszikus ábrázolástól. A figura és a háttér különböző síkokból épül fel. A geometriai alakzatokra hasonlító test és az alak fejének maszkszerűsége a törzsi művészet hatására utal. A művész a képen látható önarcképet 25 évesen készítette el, 1907-ben.

Kérdésünk a következő: Kinek az önarcképe látható a képen?

A helyes választ legkésőbb december 5-ig küldd el címünkre. Levélcímünk: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad. A választ elküldheted a jopajtas.szerk@magyarszo.rs e-mail-címünkre is. A neved mellett írd meg nekünk az iskolád nevét, az osztályt és a lakcímedet.

Gion Nándor olvasási verseny – 2019/2020

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete tizedik alkalommal szervezi meg Újvidéken a Gion Nándor olvasási versenyt november 30-án, szombaton az általános iskolák felsős tanulói számára.

A verseny célja: a diákok olvasásra való ösztönzése és a tanulók szövegértő olvasásának fejlesztése. Fontos, hogy minél többen könyvet vegyenek a kezükbe, vagy kedvet kapjanak ahhoz, hogy az internet segítségével éljenek az elektronikus könyvtár nyújtotta lehetőséggel. Mivel a versenyző nemcsak saját sikeréért „küzd”, hanem a csapat eredménye érdekében (is) igyekszik jól teljesíteni, a versenynek közösségépítő szerepe is van. A verseny résztvevői 3 fős csoportokat alakítanak. A csoport tagjai megbeszélik, hogy ki melyik könyvet olvassa el az adott listán szereplő könyvek közül. Egy-egy tanulónak legkevesebb három

művet el kell olvasnia, de minél többet olvas el, annál jobb. A csapat összesen hat könyvcíméből álló lista alapján kapja a tesztek, illetve a feladatlapokat. A verseny lebonyolításához szükség van a magyartanárok és a könyvtárosok közreműködésére, azzal segítjük munkájukat, hogy minden benevező iskolának az iskolai versenyre kidolgozott tesztlapokat küldünk. A csoportok egyforma kérdéseket tartalmazó feladatlapokat kapnak, és a versenyzők egy-egy csoporton belül közösen oldják meg a feladatokat.

A verseny mindkét kategóriájának első helyezettjei a zánkai Erzsébet-táborba utazhatnak nyáron. A legjobbak meghívást nyernek a Gion Nándorról elnevezett **irodalmi táborba**, melyet az Apáczai Diákotthonban tartanak. A verseny eredményeiről hamarosan beszámolunk!

A tavalyi verseny résztvevői

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

Vajdasági magyar gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Ókrész Rozália** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Török Erna** ■ Grafikai szerkesztő: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter**
- Állandó munkatársak: **Bori Mária, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza
- Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: plasman@magyarszo.rs ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben)
- Készült a Magyar Szó Lapkiadó Kft. Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs